ΕΚΘΕΣΗ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ
στην υπόθεση C-25/91 *

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

α) *Κανονιστικό πλαίσιο*

1. Βάσει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, περί των κοινοτικών δράσεων για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7), η Επιτροπή μπορεί να προσφέρει κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή στις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται, κυρίως, στον τομέα της αναδιαρθρώσεως, της ανανεώσεως και του εκσυγχρονισμού του αλιευτικού στόλου.

2. Βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού 4028/86, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, το αργότερο στις 30 Απριλίου 1987, πολυετή προγράμματα προσανατολισμού (για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1987 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991), σχετιζόμενα, κυρίως, με τον αλιευτικό τους στόλο. Στο άρθρο 2 του προαναφερομένου κανονισμού διευκρινίζεται ότι τα προγράμματα αυτά αποτελούν ένα σύνολο στόχων μαζί με κατάλογο των απαραιτήτων για την επίτευξή τους μέσων, που θα επιτρέψουν τον προσανατολισμό της αναπτύξεως του αλιευτικού τομέα με συνολική προοπτική διαρκούς χαρακτήρα.

3. Το πρόγραμμα που υπέβαλε η Ισπανία κατά τον προαναφερόμενο κανονισμό 4028/86 εγκρίθηκε με την απόφαση 88/149/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 1987, περί πολυετών προγραμμάτων προσανατολισμού (1987-1991) (ΕΕ L 70, σ. 27), που τροποποιήθηκε με την απόφαση 90/108/ΕΟΚ (ΕΕ L 66, σ. 27).

4. Κατά το άρθρο 6 του τίτλου II του κανονισμού 4028/86:

«1) Η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή σε (...) ιδιωτικά σχέδια υλικών επενδύσεων σχετικά με την αγορά ή τη ναυπήγηση νέων αλιευτικών σκαφών.

2) Προκειμένου να τύχουν συνδρομής, τα σχέδια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει:

α) να εγγράφονται στο πλαίσιο ενός προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 2 (...)

β) (...)

γ) (...)»

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

5. Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, αυτού του κανονισμού

«Η συνδρομή που προβλέπεται στο άρθρο 6 χορηγείται κατά προτεραιότητα στα σχέδια σχετικά με την αγορά ή τη ναυπήγηση σκαφών:

α) στα οποία ο έχων το μεγαλύτερο ποσοστό κυριότητας είναι επικεφαλής της αλιευτικής δραστηριότητας και τα οποία αντικαθιστούν παλαιά σκάφη άνω των 15 ετών·

β) που προορίζονται για την αντικατάσταση σκαφών που απολέσθηκαν λόγω ατυχήματος ή ναυαγίου, που έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες ζημίες, έχουν καταστραφεί ή αποσυρθεί οριστικώς από την αλιευτική δραστηριότητα στην Κοινότητα.»

6. Οι αιτήσεις κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής όσον αφορά τα σχέδια που αναφέρονται στο άρθρο 6 του κανονισμού 4028/86 υποβάλλονται στην Επιτροπή, βάσει των προτεραιοτήτων των προγραμμάτων προσανατολισμού, μέσω του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, εφόσον αυτό έχει διατυπώσει ευνοϊκή γνώμη.

7. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 35 του προαναφερομένου κανονισμού:

«1) Μετά από διαβούλευση με την επιτροπή, η Επιτροπή αποφασίζει:

α) δύο φορές τον χρόνο για τις σχετικές αιτήσεις με τα σχέδια ή τις δράσεις που αναφέρονται στον τίτλο II, III και IV, δεδομένου ότι η πρώτη απόφαση εκδίδεται το αργότερο στις 30 Απριλίου και αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου του προηγουμένου έτους και η δεύτερη απόφαση εκδίδεται το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου και αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται το αργότερο στις 31 Μαρτίου του τρέχοντος έτους·

β) (...)

2) Το 1987, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, η Επιτροπή αποφασίζει μόνο μία φορά για τις σχετικές αιτήσεις με τα σχέδια ή τις δράσεις που αναφέρονται στους τίτλους II, III και IV. Η απόφαση αυτή εκδίδεται το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου και αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται το αργότερο στις 15 Μαΐου του ιδίου έτους.

3) Οι αποφάσεις για συνδρομή κοινοποιούνται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος καθώς και στους δικαιούχους των σχεδίων που αναφέρονται στους τίτλους II, IV και VIII».

8. Κατά το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86:

«1) Οι αιτήσεις που δεν μπόρεσαν να τύχουν συνδρομής λόγω ανεπαρκείας των διαθεσίμων χρηματοδοτικών μέσων μεταφέρονται μία μόνο φορά στον προϋπολογισμό του επομένου οικονομικού έτους.»

9. Κατά το άρθρο 44 του προαναφερομένου κανονισμού, η αρχή ή ο οργανισμός, που έχει οριστεί προς τούτο από το ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος, διαβιβάζει, καθ' όλη τη διάρκεια της κοινοτικής παρεμβάσεως, στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεώς της, κάθε

δικαιολογητικό στοιχείο ή έγγραφο που μπορεί να αποδείξει ότι οι οικονομικές ή άλλες προϋποθέσεις που αφορούν κάθε σχέδιο έχουν πληρωθεί. Δυνάμει του άρθρου 45 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πραγματοποίηση και την κανονική διεξαγωγή των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται βάσει αυτού του κανονισμού.

β) *Τα πραγματικά περιστατικά*

10. Στις 30 Οκτωβρίου 1987, η Επιτροπή παρέλαβε μια αίτηση κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής υποβληθείσα από την Pesqueras Echebastar SA, εταιρία ισπανικού δικαίου, εδρεύουσα στο Bermeo (στο εξής: Echebastar), για τη ναυπήγηση ενός αλιευτικού πλοίου. Οι ισπανικές αρχές έδωσαν στο σχέδιο βαθμό προτεραιότητας 3 (βάσει κλίμακος διαβαθμίσεως από το 1 μέχρι το 5), με κριτήριο την προσαρμογή του στο εγκεκριμένο από την προαναφερόμενη απόφαση 88/149 ισπανικό πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού.

11. Στις 22 Νοεμβρίου 1989, η Επιτροπή πληροφόρησε την Echebastar ότι το εν λόγω σχέδιο δεν κατέστη δυνατόν να τύχει κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής για τον λόγο ότι «οι διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση των σχεδίων του 1989 ήσαν ανεπαρκείς».

12. Με επιστολή της 30ής Νοεμβρίου 1989 προς την Επιτροπή, η Echebastar, αναφερόμενη στο άρθρο 8 του κανονισμού 4028/86, διευκρίνισε ότι είχε αποσύρει από την αλιεία τρία πλοία, συγκεκριμένα το «Beti-alai» ολικής χωρητικότητας 989 κόρων, που ναυάγησε, το «Goizaldi» ολικής χωρητικότητας 266,87 κόρων, που επίσης ναυάγησε, και το «Beti Campolibre» ολικής χωρητικότητας 108,6 κόρων και ότι το υποβληθέν σχέδιο αφορούσε ένα πλοίο αλιείας τόνων που προοριζόταν να αντικαταστήσει τα πλοία που αποσύρθηκαν από την αλιευτική δραστηριότητα. Συνεπώς, το σχέδιο έπρεπε να τύχει μεγαλύτερης προτεραιότητας. Η Echebastar προσέθεσε ότι, εφόσον η αίτησή της δεν έγινε δεκτή, εδικαιούτο βάσει της διατάξεως του άρθρου 37, παράγραφος 1, του προαναφερομένου κανονισμού, να μεταφέρει την αίτησή της στον προϋπολογισμό του επομένου οικονομικού έτους και να συμμετάσχει στην πρώτη κατανομή, κατά το επόμενο οικονομικό έτος, της χρηματοδοτικής συνδρομής που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί πριν από τις 30 Απριλίου 1990.

13. Στις 12 Φεβρουαρίου 1990, οι ισπανικές αρχές διευκρίνισαν στην Echebastar ότι, αφενός, προς υποστήριξη της προτεραιότητας, που ισχυρίζεται ότι διαθέτει, επικαλείται δικαιώματα που της έχουν εκχωρηθεί και έχουν αντληθεί από πλοία τα οποία δεν έχουν βυθιστεί κατά 100 % και ότι, αφετέρου, η εξέταση του σχεδίου της έχει κρατηθεί για το οικονομικό έτος 1990 και ότι θα μπορέσει να λάβει απάντηση στην αίτησή της όταν εκδοθεί η μία από τις δύο δυνατές αποφάσεις.

14. Με επιστολή της 15ης Μαΐου 1990 προς την Επιτροπή, η Echebastar αναφερόμενη στο άρθρο 35 του προαναφερθέντος κανονισμού, θεώρησε ότι «η απόφαση, την οποία η Επιτροπή πρέπει να λάβει, δεν μπορεί να καθυστερήσει περισσότερο και ότι η Επιτροπή είναι τώρα υποχρεωμένη να αποφασίσει (...) πριν από τις 30 Απριλίου» επί του σχεδίου που χρονολογείται πριν από το 1989. Επίσης, η Echebastar επέστησε ρητώς την προσοχή της Επιτροπής στη διάταξη της παραγράφου 3 του ως άνω άρθρου 35 και ζήτησε να της ανακοινωθεί η απόφαση που θα εξεδίδετο επί του σχεδίου.

15. Στις 17 Μαΐου 1990, η Επιτροπή απάντησε στην Echebastar, κυρίως, ότι το σχέδιό της τελεί υπό εξέταση και ότι «η απόφαση εν προκειμένω θα ληφθεί το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου 1990 και θα πληροφορηθείτε το περιεχόμενό της το συντομότερο δυνατό».

16. Με επιστολή της 20ης Σεπτεμβρίου 1990 που παρελήφθη από την Επιτροπή στις

2 Οκτωβρίου 1990, η Echebastar κάλεσε την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης ΕΟΚ, να ενεργήσει ενόψει της ασκήσεως προσφυγής κατά της παραλείψεώς της να λάβει θέση επί της αιτήσεως χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής, κατά παράβαση της διατάξεως του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86.

17. Όταν περιήλθαν στη διάθεσή της όλα τα πληροφοριακά στοιχεία, που προσκομίστηκαν κυρίως από τις ισπανικές αρχές, κατά τα τέλη του Νοεμβρίου του 1992, η Επιτροπή προχώρησε, κατά το άρθρο 35 του κανονισμού 4028/86, σε διαβούλευση με τη Μόνιμη Επιτροπή δομών αλιείας και στις 20 Δεκεμβρίου 1990 εξέδωσε αποφάσεις περί χορηγήσεως κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής. Ο αποφάσεις αυτές κοινοποιήθηκαν, βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στους δικαιούχους. Το συνολικό αποτέλεσμα της χορηγήσεως κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής στον τομέα της αλιείας δημοσιεύθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991 στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (ΕΕ C 29, σ. 2). Όσον αφορά τα σχέδια που ανταπεκρίνοντο στις προϋποθέσεις του κανονισμού 4028/86, αλλά δεν έγιναν δεκτά λόγω εξαντλήσεως των διαθεσίμων πιστώσεων του προϋπολογισμού, οι ενδιαφερόμενοι ενημερώθηκαν σχετικώς από την Επιτροπή. Συγκεκριμένα, με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 1990, που παρελήφθη από την Echebastar στις 21 Ιανουαρίου 1991, η Επιτροπή, υπενθυμίζοντας την από 17 Μαΐου 1990 επιστολή της, πληροφόρησε την Echebastar ότι «(...) το σχέδιό σας δεν κατέστη δυνατόν να τύχει συνδρομής για τον εξής λόγο: οι διαθέσιμες για το 1990 πιστώσεις του προϋπολογισμού ήσαν ανεπαρκείς».

γ) *Η διαδικασία*

18. Η προσφυγή-αγωγή της Echebastar πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Ιανουαρίου 1991.

19. Το Δικαστήριο, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

20. Το Δικαστήριο, με απόφαση της 13ης Μαΐου 1992, αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο δεύτερο τμήμα.

II — Αιτήματα των διαδίκων

21. Η *Echebastar* με την προσφυγή-αγωγή της ζητεί από το Δικαστήριο:

«1) να κρίνει παραδεκτή την παρούσα προσφυγή κατά παραλείψεως που ασκήθηκε κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δεδομένου ότι παρέλειψε να χορηγήσει στην εταιρία Pesqueras Echebastar SA την αιτηθείσα βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή στο υπ' αριθ. ES/0493/90/02 (πρώην ES/0357/89/01) σχέδιο ναυπηγήσεως ενός αλιευτικού πλοίου-καταψύκτη τόνων, καθόσον η διαδικασία του άρθρου 175 της Συνθήκης ΕΟΚ έχει όντως τηρηθεί κανονικώς και οι απαιτούμενες για την άσκηση παρόμοιας προσφυγής προϋποθέσεις έχουν, εν προκειμένω, πληρωθεί·

2) να κρίνει ότι η παράλειψη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει συντελεστεί κατά παραβίαση της Συνθήκης ΕΟΚ, υπό την έννοια των άρθρων 175 και 176 αυτής, καθόσον πρόκειται περί παραβάσεως των άρθρων 6 έως 8, 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, περί παραβιάσεως

των γενικών αρχών της ασφαλείας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των ενδιαφερομένων που αποτελούν γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, περί μη τηρήσεως της αρχής της ιεραρχίας των κανόνων δικαίου, περί πραγματικής και νομικής πλάνης, περί ανεπαρκείας νομικής βάσεως, καθώς και παραβάσεως ουσιωδών τύπων και περί καταχρήσεως εξουσίας·

3) να υποχρεώσει, ως αναγκαίο μέτρο κατά το άρθρο 176, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να χορηγήσει αμέσως στην εταιρία Pesqueras Echebastar SA την κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή 195 650 000 πεσετών που ζητήθηκε για το σχέδιο ναυπηγήσεως υπ' αριθ. ES/0493/90/02 (πρώην ES/0357/89/01)·

4) να αναγνωρίσει, βάσει συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 176, δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, το δικαίωμα της εταιρίας Pesqueras Echebastar SA να αποζημιωθεί, κατά τις κοινές στα δίκαια των κρατών μελών γενικές αρχές, για τη ζημία που υπέστη από την παράλειψη της Επιτροπή να λάβει απόφαση, μέχρι του ποσού που αρκεί για να θεραπευθούν οι αρνητικές συνέπειες της παραλείψεως που προσάπτεται στην καθής·

5) να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.»

Η Echebastar ζήτησε με το υπόμνημα απαντήσεως από το Δικαστήριο, αφενός, να κρίνει ότι:

«1) Η παρούσα προσφυγή κατά παραλείψεως είναι βάσιμη και παραδεκτή λόγω του ότι η Επιτροπή ΕΟΚ παρέλειψε να λάβει απόφαση, δεδομένου ότι η κατά το άρθρο 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ όχληση διατυπώθηκε εντός της απαιτουμένης προθεσμίας και η Επιτροπή παρέλειψε να αποφασίσει αναλόγως στις 30 Απριλίου 1990, ότι η Επιτροπή άφησε επίσης να παρέλθει η προθεσμία της 31ης Οκτωβρίου 1990 και ότι δεν κοινοποίησε στην προσφεύγουσα, εντός της δίμηνης προθεσμίας αφότου οχλήθηκε (2 Οκτωβρίου 1990), κάποια ανακοίνωση, γνωστοποίηση ή πράξη, προς καθορισμό της θέσεώς της.

2) Η Επιτροπή δεν έλαβε απόφαση, ακόμα και μετά την πάροδο της περιλαμβανομένης μεταξύ 2 Οκτωβρίου 1990 και 2 Δεκεμβρίου 1990 δίμηνης προθεσμίας, δεδομένου ότι η ανακοίνωση της 18ης Δεκεμβρίου 1990 δεν αποτελεί απόφαση και δεν καθορίζει τη θέση της Επιτροπής, εφόσον παρατείνει την κατάσταση αναμονής και επικαλείται ανύπαρκτη έλλειψη πόρων, όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία που η ίδια η Επιτροπή προσκόμισε στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο (τρίτος πίνακας του παραρτήματος IV στο συνημμένο παράρτημα 3).

3) Η Επιτροπή προδήλως δεν τήρησε τις προθεσμίες εντός των οποίων οι αναφερόμενες στο άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', αποφάσεις έπρεπε "το αργότερο" να ληφθούν, δεδομένου ότι είναι ευνόητο ότι η Επιτροπή, αν δεν θέλει να παραβαίνει αυτόν τον κανόνα, θα

πρέπει να αποφασίζει πριν και όχι μετά την εκπνοή των προθεσμιών.

4) Η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της και δεν αναγνώρισε τις συγκεκριμένες και περιορισμένες περιπτώσεις προτεραιότητας που καθορίζονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, υπέρ των σχεδίων ναυπηγήσεως του τίτλου ΙΙ αυτού του κανονισμού, με αποτέλεσμα να προκληθεί πρόδηλη διάκριση, αντίθετη προς τα άρθρα 7 και 40, παράγραφος 3, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΟΚ, μεταξύ, αφενός, των παραγωγών, καθώς και των δικαιούχων ενισχύσεως οι οποίοι παραλαμβάνουν μια τυπική απόφαση κατά το άρθρο 189 της Συνθήκης, και, αφετέρου, των δικαιούχων των υποβληθέντων σχεδίων οι οποίοι παραλαμβάνουν μόνο μια απλή πληροφοριακή επιστολή που δεν καθορίζει τη στάση της Επιτροπής.

5) Η παράλειψη της Επιτροπής πρέπει να θεωρηθεί ότι συντελέστηκε κατά παράβαση των άρθρων 175 και 176 της Συνθήκης ΕΟΚ, καθόσον πρόκειται περί παραβάσεως των άρθρων 6 έως 8, 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 35, παράγραφος 3, του κανονισμού 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, περί παραβιάσεως των γενικών αρχών της ασφαλείας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των ενδιαφερομένων που αποτελούν γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, περί μη τηρήσεως της αρχής της ιεραρχίας των κανόνων δικαίου, περί πραγματικής και νομικής πλάνης, περί ανεπαρκείας νομικής βάσεως, καθώς και παραβάσεως ουσιωδών τύπων και περί καταχρήσεως εξουσίας.

6) Συνεπώς, ως ένα από τα αναγκαία μέτρα κατά το άρθρο 176, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πρέπει να κληθεί να χορηγήσει αμέσως στην Pesqueras Echebastar SA την κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση των 195 650 000 πεσετών, που είχε ζητηθεί στο πλαίσιο του προαναφερομένου σχεδίου ναυπηγήσεως υπ' αριθ. ES/0493/90(02 (πρώην ES/0357/89/01), δεδομένου ότι το γεγονός ότι ουδεμία απόφαση ελήφθη καθώς και η άρνηση χορηγήσεως της συνδρομής υπό το πρόσχημα της ελλείψεως διαθεσίμων πιστώσεων αντίκεινται προς το δίκαιο, εφόσον οι πιστώσεις αυτές υφίσταντο και βρίσκονταν στη διάθεση της Επιτροπής.

7) Πρέπει, κατά τις κοινές στα δίκαια των κρατών μελών γενικές αρχές, να αναγνωριστεί, βάσει συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 176, δεύτερο εδάφιο, του άρθρου 178 και του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, ότι η εταιρία Pesqueras Echebastar δικαιούται να αποζημιωθεί για τη ζημία που υπέστη από την παράλειψη της Επιτροπής και που ανέρχεται στο ποσό των 42 064 750 πεσετών, το οποίο, χωρίς να προδικάσω την απόφαση του Δικαστηρίου, θεωρώ ότι αρκεί για να καλυφθούν οι νόμιμοι τόκοι και να αρθούν οι αρνητικές συνέπειες της επίμαχης παραλείψεως.

8) Να καταδικαστεί η καθής στα δικαστικά έξοδα.»

και, αφετέρου, να επιτρέψει στην Echebastar να αποδείξει ότι το επίμαχο σχέδιο:

«εντάσσεται πλήρως στους πολυετείς σχεδιασμούς οργανώσεως της αλιείας της Ισπανίας και ότι η Επιτροπή διέθετε το 1989 και

το 1990 επαρκείς πιστώσεις του προϋπολογισμού.»

μέσω:

«1) Της ενσωματώσεως στη δικογραφία των συνημμένων εγγράφων της προσφυγής-αγωγής και του υπομνήματος απαντήσεως.

2) Της προσκομίσεως από την Επιτροπή βεβαιώσεων περί της δαπάνης που οι προϋπολογισμοί καθόρισαν νομίμως, βάσει του άρθρου 40, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου, για την περίοδο 1987 έως 1991 και για κάθε ένα χωριστά από τα οικονομικά έτη αυτής της περιόδου, με σημείωση των ατομικώς χορηγηθεισών συνδρομών, του χορηγηθέντος ποσού, των λόγων της προτεραιότητας, με την κατάταξη και την αξιολόγηση των σχεδίων κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, του προαναφερομένου κανονισμού και με τα αδιάθετα υπόλοιπα κατά το τέλος κάθε οικονομικού έτους.

3) Της ανακοινώσεως από την Επιτροπή των λόγων που δικαιολόγησαν τη χορήγηση συνδρομής κατά το 1990 σε σχέδια ναυπηγήσεως μικρότερης προτεραιότητας που αντιστοιχούσαν σε αποσύρσεις από την αλιεία, λόγω ναυαγίου, μικροτέρου ποσοστού από τις προβαλλόμενες στο σχέδιό μου.»

22. Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

«1) όσον αφορά το *κύριο αίτημα:*

να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη για τους ακόλουθους λόγους:

πρώτον: διότι η κλήση της να ενεργήσει διατυπώθηκε σε ακατάλληλο χρόνο·

δεύτερον: διότι έλαβε θέση, μόλις απέκτησε τη δυνατότητα να εκπληρώσει την υποχρέωση που της επιβάλλει ο κανονισμός και που συνίσταται στο να εξασφαλίζει, προ πάντων, τη σύγκλιση των αιτήσεων με το πρόγραμμα προσανατολισμού·

τρίτον: διότι, παρόλον ότι υπερέβη την καθοριζόμενη στο άρθρο 35 προθεσμία, έλαβε θέση πριν παρέλθει η δίμηνη προθεσμία, από της κλήσεώς της να ενεργήσει, αν η κλήση αυτή είχε διατυπωθεί στον κατάλληλο χρόνο· επικουρικώς, να την *απαλλάξει* από τη μομφή ότι παρέλειψε να λάβει θέση, δεδομένου ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι άνευ αντικειμένου, καθότι η αιτηθείσα πράξη εκδόθηκε και ανακοινώθηκε στην προσφεύγουσα πριν ασκηθεί η προσφυγή·

2) όσον αφορά τα *παρεπόμενα αιτήματα,* να τα κρίνει απαράδεκτα και, επικουρικώς, αβάσιμα·

3) να καταδικάσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα».

Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, η Επιτροπή επί πλέον ζητεί από το Δικαστήριο:

«να κρίνει απαραδέκτους τους νέους ισχυρισμούς, το νέο αντικείμενο και τα νέα αιτήματα που περιέχονται στο υπόμνημα απαντήσεως και αφορούν τη νομιμότητα της θέσεως που έλαβε η Επιτροπή ή τις αποφάσεις περί χορηγήσεως συνδρομής που εκδόθηκαν τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 1990.»

Όσον αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να κρίνει: ότι η αιτηθείσα διεξαγωγή αποδείξεων εντάσσεται στο πλαίσιο δίκης μόνο επί προσφυγής ακυρώσεως και όχι επί προσφυγής κατά παραλείψεως και ότι τα μοναδικά πρόσφορα δεδομένα είναι αυτά του οικονομικού έτους 1990.

III — Περίληψη των ισχυρισμών και επιχειρημάτων των διαδίκων

23. Με την προσφυγή-αγωγή της, η Echebastar ζητεί κατ' αρχήν, να αναγνωριστεί, βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης, ότι η Επιτροπή κατά παραβίαση της Συνθήκης παρέλειψε να λάβει απόφαση. Στη συνέχεια, η Echebastar ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί ότι, δυνάμει των άρθρων 6 έως 8 και 35 του κανονισμού 4028/86, εδικαιούτο να τύχει κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής για το σχέδιο ναυπηγήσεως ενός πλοίου-καταψύκτη τόνων. Τρίτον, η Echebastar ζητεί, βάσει των άρθρων 178 και 215 της Συνθήκης ΕΟΚ, να αποκατασταθεί η ζημία που προκλήθηκε από την παράλειψη αυτή της Επιτροπής.

Επί της προσφυγής κατά παραλείψεως

24. Η Echebastar ισχυρίζεται ότι η από 20 Σεπτεμβρίου 1990 επιστολή της αποτελεί κλήση προς ενέργεια υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Η επιστολή αυτή, που περιήλθε στην Επιτροπή στις 2 Οκτωβρίου 1990, προκάλεσε την έναρξη της δίμηνης προθεσμίας του εδαφίου αυτού, η οποία εξέπνευσε στις 2 Δεκεμβρίου 1990. Μέχρι αυτή την ημερομηνία η Επιτροπή δεν είχε λάβει ακόμα την απόφαση που, ωστόσο, ήταν υποχρεωμένη, αφενός, να λάβει, κατά τη σαφή και κατηγορηματική διατύπωση του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86 και, αφετέρου, να κοινοποιήσει στην Echebastar κατά το τρίτο εδάφιο του άρθρου αυτού. Η Echebastar προσθέτει ότι η επιστολή της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1990, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί τυπική απόφαση της Επιτροπής, δεδομένου ότι δεν συνιστά «λήψη θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης απάντηση, η οποία αποτελεί συνέχεια οχλήσεως, δεν αμφισβητεί ούτε επιβεβαιώνει την προβαλλόμενη παράλειψη ούτε αποκαλύπτει με κάποιο τρόπο τη στάση του οργάνου, από το οποίο προέρχεται, έναντι των μέτρων που του είχε ζητηθεί να λάβει», κατά την έννοια της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 1985, στην υπόθεση 13/83, Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 1513). Εξάλλου, το περιεχόμενο της επιστολής είναι ταυτόσημο με εκείνο τριών άλλων επιστολών που ήδη είχαν παραληφθεί από την Echebastar. Κατά την Echebastar, η από 18 Δεκεμβρίου 1990 επιστολή της Επιτροπής δεν συνιστά λήψη θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, δεδομένου ότι απλώς επιβραδύνει τη λήψη αποφάσεως επί του εν λόγω σχεδίου.

25. Κατά την Echebastar πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ «επιδοτήσεως» και «κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής». Εν

προκειμένω, πρέπει να υπομνηστούν η δεύτερη και η τρίτη αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 4028/86:

«ότι η επιδίωξη για βελτίωση της διαρθρωτικής καταστάσεως του τομέα είναι απαραίτητο στοιχείο για την ανάπτυξη της κοινής αλιευτικής πολιτικής και αποτελεί ένα από τα μέσα για να επιτευχθούν στον τομέα αυτό οι στόχοι του άρθρου 39, παράγραφος 1, στοιχεία α', β' και δ' της Συνθήκης· ότι συνεπώς η διαρθρωτική δράση που πρέπει να επιτρέψει τη βελτίωση αυτή πρέπει να βασιστεί σε αντίληψη και κριτήρια κοινοτικά·

ότι η εμπειρία απέδειξε τη χρησιμότητα συγκεντρώσεως των διαφόρων διαρθρωτικών δράσεων σε ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο που να ισχύει για μια αρκετά μακρά περίοδο προκειμένου να επιτραπεί η καθιέρωση μιας σταθερής και διαρκούς πολιτικής· ότι, κατά συνέπεια, πρέπει επίσης να προβλεφθεί για τις δράσεις αυτές κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση που να εγγράφεται στο πλαίσιο συνόλου πιστώσεων του προϋπολογισμού σε πολυετή βάση·».

Στο υπόμνημα απαντήσεως, η Echebastar εξάγει το συμπέρασμα ότι το Συμβούλιο όρισε τη «βελτίωση της διαρθρωτικής καταστάσεως του τομέα» ως μια, μεταξύ άλλων, συνιστώσα ενός από τα μέσα για την επίτευξη, σ' αυτόν τον τομέα, των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής που διακηρύσσονται στο άρθρο 39 της Συνθήκης ΕΟΚ, με αποτέλεσμα οι «κοινοτικές χρηματοδοτικές συνδρομές» του κανονισμού 4028/86 να μην αποτελούν απλές «επιδοτήσεις», αλλά ενισχύσεις που τα άρθρα 42 και 43 της Συνθήκης επιτρέπουν στο Συμβούλιο να χορηγεί για την προστασία εκμεταλλεύσεων που μειονεκτούν λόγω διαρθρωτικών συνθηκών ή στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής αναπτύξεως. Δεδομένου ότι, όπως αναφέρεται στο προοίμιο του κανονισμού 4028/86, το πρώτο στοιχείο που το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είχε υπόψη του, όταν εξέδωσε αυτόν τον κανονισμό, ήταν «η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και κυρίως τα άρθρα 42 και 43», η Επιτροπή δεν μπορεί να μεταβάλει την πραγματική διαρθρωτική και κοινοτική φύση αυτών των ενισχύσεων.

Συνεπώς, η δοθείσα από την Επιτροπή ερμηνεία του όρου «μπορεί», που περιέχεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι, κυρίως ενόψει του άρθρου 1 του κανονισμού 4028/86, ο όρος αυτός αποκτά επιτακτικό και όχι δυνητικό χαρακτήρα. Πράγματι, αν το Συμβούλιο μπορούσε να αναθέσει στην Επιτροπή «εκτελεστικές αρμοδιότητες», η Επιτροπή θα ήταν υποχρεωμένη να χορηγήσει κοινοτικές χρηματοδοτικές συνδρομές. Δεδομένου ότι το άρθρο 40, παράγραφος 2, του κανονισμού 4028/86 είχε προβλέψει για την περίοδο 1987-1991 συνολική δαπάνη 800 εκατομμυρίων ECU για την πραγματοποίηση των ενεργειών που ο κανονισμός αυτός καλύπτει, η χορήγηση κοινοτικής ενισχύσεως είναι υποχρεωτική για την Επιτροπή, άπαξ και πληρωθούν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις όσον αφορά τις ενέργειες που αναφέρονται στον τίτλο ΙΙ του προαναφερομένου κανονισμού. Οι προϋποθέσεις αυτές συνίστανται στο ότι: α) το σχέδιο ανταποκρίνεται στους όρους των άρθρων 6, παράγραφος 2, και 8, παράγραφος 1· β) το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, αφού προηγουμένως διατυπώσει ευνοϊκή γνώμη, έχει υποβάλει το σχέδιο στην Επιτροπή βάσει των πολυετών προγραμμάτων προσανατολισμού· γ) το σχέδιο μπορεί να τύχει της προτεραιότητας του άρθρου 8, παράγραφος 2· δ) η πενταετής χρηματοδότηση με ποσό 800 εκατομμυρίων ECU, που αντιστοιχεί σε 160 εκατομμύρια ECU τον χρόνο, δεν έχει εξαντληθεί.

26. Βάσει των σκέψεων αυτών, η Echebastar προσθέτει, πάντοτε με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι φαίνεται ότι η Επιτροπή, εντός του 1990, έλαβε μόνο μια απόφαση για την επένδυση 82 εκατομμυρίων ECU. Δεδομένου

ότι τα μέσα αυτά δεν ήσαν απεριόριστα, η Επιτροπή φέρει το βάρος αποδείξεως ότι αυτό το ποσό επενδύθηκε στις προγραμματισμένες κοινοτικές ενέργειες, εφόσον, στην αντίθετη περίπτωση, θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι οι σχετικές με τη χρηματοδότηση διατάξεις του κανονισμού 4028/86 έχουν παραβιαστεί.

Συνεπώς, η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει ότι κατά τη χορήγηση κοινοτικής χρηματοδοτήσεως τηρήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 40 του κανονισμού, ότι η συνδρομή χορηγήθηκε σε σχέδια που προδήλως είχαν προτεραιότητα υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού και ότι μετατέθηκε στο μέλλον η χρηματοδότηση των σχεδίων που δεν είχαν καθόλου ή είχαν μικρότερη προτεραιότητα.

Η Echebastar φρονεί ακόμα ότι μόνο οι αιτήσεις που έχουν προτεραιότητα τυγχάνουν κοινοτικής συνδρομής, δεδομένου ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 4028/86 ορίζει τις περιπτώσεις που έχουν προτεραιότητα. Τα άλλα σχέδια, μικρότερης προτεραιότητας υπό την έννοια αυτού του άρθρου, θα μπορούν να γίνουν δεκτά, μόνο αν, κάθε χρόνο, ικανοποιείται το σύνολο των σχεδίων που έχουν προτεραιότητα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή σε κάθε μια από τις δύο ετήσιες αποφάσεις του άρθρου 35, παράγραφος 1, οφείλει να αντιμετωπίζει το σύνολο των σχεδίων σημειώνοντας τους λόγους προτεραιότητας ή αποκλεισμού.

27. Επομένως, κατά την Echebastar, προκύπτει ότι τα πρόσωπα, των οποίων οι αιτήσεις δεν ικανοποιήθηκαν, έχουν το δικαίωμα, αφενός, να προσβάλουν την απόφαση ενώπιον του Δικαστηρίου και, αφετέρου, να λάβουν τις απαιτούμενες, εν προκειμένω, πληροφορίες. Όμως η ανακοίνωση της Επιτροπής στους ενδιαφερομένους, οι αιτήσεις των οποίων δεν έγιναν δεκτές λόγω εξαντλήσεως των διαθεσίμων πιστώσεων, ανέφερε ταυτοχρόνως ότι οι αιτήσεις αυτές ανταποκρίνονταν στις προϋποθέσεις των άρθρων 6 έως 8 του κανονισμού 4028/86 και ότι δεν έγιναν δεκτές ελλείψει διαθεσίμων πιστώσεων.

Η Echebastar συμπεραίνει ότι η Επιτροπή παρέλειψε να της ανακοινώσει ότι άλλες αιτήσεις είχαν προτεραιότητα κατά το άρθρο 8 του κανονισμού 4028/86 και ότι το προβλεπόμενο στο άρθρο 40 του κανονισμού αυτού ποσό των 800 εκατομμυρίων ECU χρησιμοποιήθηκε με πληρότητα και συνέπεια. Η απλή χρονική μετάθεση των αιτήσεων δεν απαλλάσσει την Επιτροπή από την υποχρέωση να δικαιολογήσει τις προτεραιότητες που έλαβε υπόψη της. Εφόσον η αίτηση της Echebastar πληρούσε όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις τόσο κατά το 1989, όσο και κατά το 1990, όπως η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει εγγράφως, η τελευταία αντιφάσκει όταν επικαλείται ότι τον Οκτώβριο του 1990 δεν διέθετε «αξιόπιστα και ακριβή δεδομένα».

28. Η Echebastar επισημαίνει ότι κατά το άρθρο 35 του κανονισμού 4028/86 οι αποφάσεις κοινοποιούνται, κυρίως, «στους δικαιούχους των σχεδίων». Αυτή η ορολογία συνεπάγεται ότι η κοινοποίηση γίνεται και προς «τους δικαιούχους της συνδρομής» και προς τους «δικαιούχους των σχεδίων» που δεν έγιναν δεκτά. Η επιστολή της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 1990 δεν αποτελεί ούτε διακήρυξη ούτε απόφαση και δεν περιέχει καμιά αιτιολογία εκτός του ότι το σχέδιο πληρούσε μεν όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη χορήγηση συνδρομής, ελλείψει όμως πιστώσεων, η αίτηση μεταφέρθηκε στο επόμενο οικονομικό έτος. Η επιστολή αυτή δεν δικαιολογεί άσκηση προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου κατά το άρθρο 173, δεδομένου ότι, αφενός, δεν αποτελεί «απόφαση απευθυνόμενη» στην Echebastar και, αφετέρου, δεν υπάρχει κάποιος τρόπος να γνωρίσει η Echebastar το περιεχόμενο και τους λόγους των αποφάσεων που απευθύνθηκαν σε άλλα πρόσωπα, εξαιτίας του λακωνικού χαρακτήρα της δημοσιευθείσας στην Επίσημη Εφημερίδα γενικής ανακοινώσεως.

29. Η Echebastar εκθέτει στη συνέχεια τους λόγους για τους οποίους η στάση της Επιτροπής αντίκειται προς τη Συνθήκη.

30. Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει απόφαση εντός της προθεσμίας που ορίστηκε από το Συμβούλιο στο άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86. Δεδομένου ότι η αίτηση της Echebastar περιήλθε στην Επιτροπή στις 13 Ιανουαρίου 1988, η Επιτροπή όφειλε να αποφασίσει πριν από τις 31 Οκτωβρίου 1988, πράγμα το οποίο δεν έπραξε. Εξάλλου, ουδέποτε μέχρι τώρα η Echebastar έχει παραλάβει τέτοια απόφαση. Ο κανονισμός 4028/86 απονέμει στους δικαιούχους ενός συγκεκριμένου σχεδίου «υλικής επενδύσεως (...) σχετικής (...) με τη ναυπήγηση» ενός αλιευτικού πλοίου, που πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 6, παράγραφος 2, και 8, παράγραφος 1, αυτού του κανονισμού και μπορεί να εμπέσει στις περιπτώσεις προτεραιότητας του άρθρου 8, παράγραφος 2, το πραγματικό δικαίωμα να λάβουν από την Επιτροπή κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή από τις πιστώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 40, παράγραφος 2, και υπό τη μορφή και στις ημερομηνίες που ορίζονται επιτακτικώς στο άρθρο 35, με την υποχρέωση της Επιτροπής να κοινοποιήσει τις «αποφάσεις χρηματοδοτικής συνδρομής» τόσο στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, όσο και στους «δικαιούχους των σχεδίων».

31. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86. Πράγματι, το περιεχόμενο της επιστολής της Επιτροπής της 22ας Νοεμβρίου 1989 αναφερόταν σιωπηρώς στο προαναφερόμενο άρθρο 37, παράγραφος 1, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί στον επικεφαλής της αποδεκτρίας εταιρίας η θεμιτή προσδοκία ότι η αίτηση της θα ελαμβάνετο υπόψη το 1990, πολλώ δε μάλλον επειδή το σχέδιο πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις και η δαπάνη μεταξύ του 1987 και του 1991 ανήρχετο σε 800 εκατομμύρια ECU, βάσει του άρθρου 40 του κανονισμού αυτού. Η Επιτροπή παρέβη το κοινοτικό δίκαιο, λόγω του ότι δεν έλαβε απόφαση κατά το οικονομικό έτος 1990. Εξάλλου, μια από τις αποφάσεις του Δεκεμβρίου 1990, περί χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής στο σχέδιο εντός ανταγωνιστή, δεν τήρησε την αρχή της προτεραιότητας που καθορίστηκε από τον κανονισμό 4028/86.

32. Η Echebastar φρονεί, στη συνέχεια, ότι η παράλειψη της Επιτροπής παραβιάζει την αρχή της ιεραρχίας των κανόνων δικαίου. Ο κανονισμός 4028/86 ως προερχόμενος από το Συμβούλιο είναι ανωτέρας τάξεως και ήταν επιτακτικό η Επιτροπή να τον τηρήσει λαμβάνοντας τυπική και επίσημη απόφαση εντός της προθεσμίας του κανονισμού. Αναφερόμενη στη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 1973, 39/72, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 375· της 8ης Απριλίου 1976, 43/75, Defrenne κατά Sabena, Συλλογή τόμος 1976, σ. 175· της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 128/78, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 183· της 27ης Μαρτίου 1990, C-10/88, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. Ι-1229), η Echebastar υποστηρίζει ότι η αποδοχή του αντιθέτου εγκυμονεί τον κίνδυνο η παραβίαση του δικαίου να αναχθεί σε ερμηνευτικό κανόνα, θέση την οποία το Δικαστήριο θα απέρριπτε. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται η Επιτροπή να αφήσει ανεφάρμοστο τον κανονισμό 4028/86 αδιαφορώντας για τις επιτακτικώς τασσόμενες προθεσμίες. Εξάλλου και εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή προβάλλοντας νέες προϋποθέσεις για τη χορήγηση των ενισχύσεων ως προς τις αιτήσεις που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις και απλώς μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος και, αφετέρου, περιάγοντας επ' άπειρον την Echebastar σε κατάσταση αναμονής, τροποποίησε το κείμενο του κανονισμού 4028/86. Η Επιτροπή, μη δεχόμενη να περιοριστεί στην υλοποίηση των άρθρων 6 έως 8 και 35 του προαναφερομένου κανονισμού, εισήγαγε καινοτομίες, πράγμα που αντίκειται στην αρχή της ιεραρχίας των κανόνων δικαίου.

33. Για την Echebastar, η παράλειψη που προσάπτεται στην Επιτροπή οφείλεται σε διττή πλάνη. Η πραγματική πλάνη συ-

νίσταται στο ότι η Επιτροπή έκρινε ότι μπορούσε να παρατείνει επ' άπειρον τη λήξη της προβλεπομένης στο άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86 προθεσμίας. Αναφερόμενη στην απόφαση της 1ης Ιουλίου 1965 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 106/63 και 107/63, Toepfer κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1965-1966, σ. 101), η Echebastar ισχυρίζεται ότι η ευθύνη για τη ζημία που της προκλήθηκε από το γεγονός ότι η Επιτροπή πεπλανημένως παρέλειψε να λάβει απόφαση εντός της τασσομένης προθεσμίας πρέπει να καταλογιστεί στην Επιτροπή. Η νομική πλάνη συνίσταται στο ότι η Επιτροπή, κατά παράβαση του άρθρου 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, όταν ανακοίνωσε εγγράφως στην Echebastar ότι το σχέδιό της δεν μπορούσε να τύχει κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, διότι «οι διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση των σχεδίων του 1989 ήσαν ανεπαρκείς», έκρινε ότι μπορούσε να αφήσει να παρέλθει όλο το οικονομικό έτος 1990 χωρίς να λάβει κάποια απόφαση επί του σχεδίου της Echebastar, παρόλον ότι στην επιστολή της 17ης Μαΐου 1990 αναγράφεται ότι «απόφαση θα ληφθεί το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου 1990».

Η Επιτροπή, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, παραβίασε τις αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφαλείας δικαίου, οι οποίες αναγνωρίζονται από το Δικαστήριο και μπορούν να τύχουν επικλήσεως στο πλαίσιο προσφυγής κατά παραλείψεως, δεδομένου ότι αποτελούν τμήμα του κοινοτικού δικαίου (αποφάσεις της 3ης Μαΐου 1978, 112/77, Töpfer κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 325· της 19ης Μαΐου 1983, 289/81, Μαυρίδης κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1983, σ. 1731· της 21ης Σεπτεμβρίου 1983, 205/82 έως 215/82, Deutsche Milchkontor κ.λπ. κατά Γερμανίας, Συλλογή 1983, σ. 2633).

34. Η Echebastar ισχυρίζεται ακόμα ότι η παράλειψη της Επιτροπής συνιστά παραβάσεις ουσιωδών τύπων. Οι παραβάσεις συνίστανται, κατ' αρχήν, στη μη λήψη των απαιτουμένων από το άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86 αποφάσεων ούτε το 1988, ούτε στις 31 Οκτωβρίου 1990, ούτε στις 30 Απριλίου 1991. Στη συνέχεια, υφίσταται παράβαση συνισταμένη στην κοινοποίηση των τυπικών αποφάσεων μόνο στους δικαιούχους των ενισχύσεων, ενώ οι δικαιούχοι των σχεδίων που μεταφέρθηκαν στο επόμενο οικονομικό έτος παρέλαβαν απλώς μια πληροφοριακή επιστολή που δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής. Η μη τήρηση των καθοριζομένων στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 4028/86 προτεραιοτήτων συνιστά την τρίτη παράβαση. Η τέταρτη παράβαση συνίσταται στην έλλειψη κοινοποιήσεως της σχέσεως προτεραιότητας μεταξύ των αιτήσεων που ικανοποιήθηκαν και αυτών που απορρίφθηκαν. Τέλος, υφίσταται και άλλη παράβαση, συνισταμένη στη μη εφαρμογή του άρθρου 40, παράγραφος 2, του κανονισμού 4028/86 κατά το μέτρο που οι προβλεπόμενες σ' αυτό πιστώσεις δεν χορηγήθηκαν κατά τα ταχθέντα χρονικά διαστήματα, μέχρις ότου εξαντληθούν.

35. Εξάλλου, η προσαπτόμενη στην Επιτροπή παράλειψη συνιστά, επίσης, κατάχρηση εξουσίας, για τον λόγο ότι η Επιτροπή παρέμεινε αδρανής κατά το δίμηνο που τάσσει το άρθρο 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης και αρνήθηκε να λάβει απόφαση, όπως της επέβαλλαν τα άρθρα 35 και 37 του κανονισμού 4028/86. Η Επιτροπή είχε δεσμία αρμοδιότητα κατά το μέτρο που αποφάσιζε βάσει του κανονισμού 4028/86. Πράγματι, έπρεπε να αποφασίζει δύο φορές κάθε χρόνο. Επί πλέον, η Επιτροπή είχε δεσμία αρμοδιότητα όχι μόνο κατά την πρώτη φάση του ελέγχου, που συνίστατο στο να εξετάσει «αν οι υποβληθείσες αιτήσεις ανταποκρίνονται ή όχι στις απαιτούμενες από τον κανονισμό προϋποθέσεις», αλλά, εξίσου, και κατά τη δεύτερη φάση της διαδικασίας, δεδομένου ότι όφειλε να εφαρμόσει τις υποδείξεις και τους κανόνες του άρθρου 7, παράγραφοι 1, στοιχεία α', β', γ' και 2, καθώς και του άρθρου 8, παράγραφος 2, που αναγνωρίζουν και καθορίζουν συγκεκριμένες περιπτώσεις προτεραιότητας.

Συνεπώς, στην περίπτωση που οι υποβληθείσες αιτήσεις υπερβαίνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις, είναι σημαντικό να τηρούνται οι σχετικοί με την προτεραιότητα κανόνες. Μετά την υποβολή της αιτήσεως της Echebastar, η Επιτροπή είχε, σε επτά περιπτώσεις, τη δυνατότητα να αποφασίσει επί της αιτήσεως, αλλά ουδεμία απόφαση ελήφθη επί του σχεδίου της Echebastar. Τούτο είναι αντίθετο προς τα άρθρα 6 έως 8 και 35 του κανονισμού 4028/86, τα οποία ουδεμία καθυστέρηση επιτρέπουν.

Ως συμπέρασμα της αιτιάσεως αυτής, η Echebastar φρονεί ότι η Επιτροπή με την εισαγωγή νέων κριτηρίων εκτιμήσεως, τα οποία τροποποιώντας το σαφές γράμμα του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86, καθυστερούν επ' άπειρον τη χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, καθίσταται υπαιτία πρόδηλης καταχρήσεως εξουσίας υπό την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου, κατά την οποία η κατάχρηση εξουσίας συνίσταται στο γεγονός ότι μια διοικητική αρχή χρησιμοποιεί τις εξουσίες της για σκοπό διαφορετικό απ' αυτόν για τον οποίο της έχουν ανατεθεί (βλ. τις αποφάσεις της 4ης Φεβρουαρίου 1982, 81/79, Buyl κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 245· της 21ης Ιουνίου 1984, 69/83, Lux κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1984, σ. 2447).

36. Η Echebastar με το υπόμνημα απαντήσεως προσθέτει ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να ενεργήσει, όπως της προσάπτεται, δεν έλαβε επίσης υπόψη της το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Η διαφορετική μεταχείριση, που η Επιτροπή ομολογεί ότι έχει επιφυλάξει σε όσους υπέβαλαν αίτηση κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής βάσει του κανονισμού 4028/86, αποτελεί δυσμενή διάκριση αντικειμένη προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, εδάφιο 2, δεδομένου ότι η Επιτροπή δηλώνει ότι μόνο οι δικαιούχοι συνδρομής αποτελούν το αντικείμενο τυπικής αποφάσεως υπό την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης, ενώ τα αποκλεισθέντα σχέδια επιβάλλουν μόνον την κοινοποίηση του αποτελέσματος μέσω επιστολών, η αποστολή των οποίων έχει ως αντικείμενο τη μεταφορά της χορηγήσεως στο επόμενο οικονομικό έτος. Η διάκριση αυτή προκαλεί αρνησιδικία έναντι όσων έχουν υποβάλει μεταφερόμενες αιτήσεις κοινοτικών χρηματοδοτικών ενισχύσεων, εφόσον θα αποκλειστεί κάθε δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου. Προς υποστήριξη της θέσεως αυτής, η Echebastar αναφέρει τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 1978, 61/77, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή τόμος 1978, σ. 167), και 88/77, Ministre des pêcheries κατά Schonenberg (Συλλογή τόμος 1978, σ. 205)· της 4ης Οκτωβρίου 1979, 238/78, Ireks-Arkady κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 451)· 241/78, 242/78, 245/78 έως 250/78, DGV κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 499)· 261/78 και 262/78, Interquell Stärke-Chemie και Diamalt κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 505).

Η Echebastar προσθέτει ότι η χορήγηση επιδοτήσεων σε άλλα σχέδια, όπως, για παράδειγμα, στο ιταλικό σχέδιο υπ' αριθμ. 0351/90/02, αποτελεί διάκριση εις βάρος σχεδίων όπως το δικό της.

37. Η *Επιτροπή* θεωρεί, κατ' αρχάς, ότι, στην ουσία, το γεγονός ότι η Echebastar αναγνωρίζει ότι, πριν ασκήσει την προσφυγή της, παρέλαβε την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1990, που την πληροφορούσε για το ότι ελήφθη θέση επί της αιτήσεώς της, καθώς και για το περιεχόμενο και τους λόγους της θέσεως αυτής, αποτελεί επαρκή λόγο για να απορριφθεί η προσφυγή κατά παραλείψεως, με την οποία ουσιαστικώς διώκεται να κοινοποιηθεί στην προσφεύγουσα η πράξη που της έχει ήδη απευθυνθεί (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1962 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 5/62 έως 11/62 και 13/62 έως 15/62, San Michele κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 825, και της 13ης Ιουλίου 1971, 8/71, Deutscher Komponistenverband κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 893).

38. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ακόμη ότι η Echebastar στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως μετέβαλε το αντικείμενο της αρχικής προσφυγής, δεδομένου ότι την αντικατέστησε με προσφυγή ακυρώσεως αρνητικής αποφάσεως. Πράγματι, η συλλογιστική της Echebastar συνίσταται στον ισχυρισμό ότι, δεδομένων των χαρακτηριστικών του σχεδίου της και των διαθεσίμων πιστώσεων, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να χορηγήσει τη συνδρομή αυτή και, επειδή παρέλειψε να το πράξει, πρέπει, συνεπώς, το Δικαστήριο να την υποχρεώσει προς τούτο. Εξάλλου, η επιχειρηματολογία τόσο ως προς το ποιόν του σχεδίου σε σχέση με τις απαιτήσεις του κανονισμού ή με τα άλλα σχέδια, όσο και ως προς το αν η Επιτροπή διέθετε τη δυνατότητα χρηματοδοτήσεως, θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη μόνο στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως και όχι στο πλαίσιο προσφυγής κατά παραλείψεως.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Echebastar με το υπόμνημα απαντήσεως καινοτόμησε, εξίσου, και στο επίπεδο των ισχυρισμών. Πράγματι, οι αναφορές στα πλεονεκτήματα του σχεδίου μπορούν να θεμελιώσουν ισχυρισμούς περί παραβάσεως του κανονισμού 4028/86 ή περί παραβιάσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Η ανεπάρκεια των πιστώσεων μπορεί να θεμελιώσει πρόδηλη πλάνη της Επιτροπής περί την εκτίμησή της. Τέλος, η επίκληση τυπικών ελαττωμάτων έχει αξία μόνο όταν αντιμετωπίζεται τυπική απόφαση της Επιτροπής.

Τα νέα αιτήματα που η Echebastar διατύπωσε για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως έχουν νόημα μόνο στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως.

Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εισαγωγή στο υπόμνημα απαντήσεως προσθέτου αντικειμένου και προσθέτων ισχυρισμών και αιτημάτων, έναντι των περιεχομένων στο δικόγραφο της προσφυγής κατά παραλείψεως, ισοδυναμεί στην πράξη με άσκηση προσφυγής ακυρώσεως, που είναι απαράδεκτη, λαμβανομένων υπόψη των άρθρων 38 και 42 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Το απαράδεκτο της νέας προσφυγής ακυρώσεως απορρέει, εξίσου, από την ανακολουθία που θα προέκυπτε αν αυτή η προσφυγή εκδικαζόταν ταυτοχρόνως με την αρχική προσφυγή κατά παραλείψεως.

39. Στη συνέχεια, η Επιτροπή υπενθυμίζει, εκ προοιμίου, τις διατάξεις του κανονισμού 4028/86, για να αντλήσει δύο χαρακτηριστικά στοιχεία. Πρόκειται, αφενός, για τη συνυπευθυνότητα των κρατών μελών στο πλαίσιο των ενεργειών αναδιαρθρώσεως και ανανεώσεως του αλιευτικού στόλου και, αφετέρου, για τη νομική κατάσταση των προσώπων που ζητούν κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για σχέδια που αφορούν την αγορά ή τη ναυπήγηση νέων αλιευτικών πλοίων.

40. Αυτή η προβαλλόμενη συνυπευθυνότητα των κρατών μελών προκύπτει από τα κοινοτικά κείμενα.

Πράγματι, κατά το κοινοτικό καθεστώς διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων που εγκαθίδρυσε ο κανονισμός (ΕΟΚ) 170/83 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 1983, περί θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (ΕΕ L 24, σ. 1), έχει ανατεθεί στα κράτη μέλη να κατανέμουν μεταξύ των αλιέων της Κοινότητας τις δυνατότητες αλιείας από τα αποθέματα που υπόκεινται σε συνολικό όριο επιτρεπομένων αλιευμάτων ή σε άλλους ποσοτικούς περιορισμούς. Τα κράτη μέλη οφείλουν να κατανέμουν μεταξύ των αλιέων τους τις παραχωρούμενες ποσοστώσεις και να ελέγχουν τα αλιεύματα του στόλου τους.

Η διαρθρωτική αλιευτική πολιτική υλοποιείται μέσω κινήτρων και μέτρων ενθαρρύνσεως και όχι εξαναγκασμού. Δεδομένου ότι η οικονομική αλιευτική δραστηριότητα στηρίζεται, σε κάθε κράτος μέλος, σε διαφορετικές πραγματικές καταστάσεις, είναι απαραίτητο η προσπάθεια προσαρμογής

των στόλων να διαμορφώνεται αναλόγως του κάθε κράτους μέλους. Ο κοινοτικός νομοθέτης είχε λάβει υπόψη του τα προαναφερόμενα, όταν όρισε, στο βασικό κείμενο της διαρθρωτικής πολιτικής στον τομέα της αλιείας, ότι αυτή πρέπει να οργανώνεται στο πλαίσιο των ιδιαιτέρων για κάθε κράτος μέλος πολυετών προγραμμάτων προσανατολισμού.

Τα προγράμματα αυτά, που ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού 4028/86, εξετάζονται από την Επιτροπή με κριτήριο την προβλέψιμη εξέλιξη των αλιευτικών πόρων, καθώς και τα μέτρα και τους προσανατολισμούς της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η έγκριση ενός προγράμματος δεν είναι αρκετή, δεδομένου ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η επακόλουθη εξέλιξη του αλιευτικού στόλου κάθε κράτους μέλους. Για τον λόγο αυτό, το άρθρο 5 του κανονισμού 4028/86 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν στην Επιτροπή πριν από την 1η Απριλίου κάθε έτους συνοπτική έκθεση περί του σταδίου της προόδου των προγραμμάτων τους.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει, εν προκειμένω, ότι η χρηματοδότηση από την Κοινότητα των σχετικών με τη ναυπήγηση ή την αγορά νέων αλιευτικών πλοίων σχεδίων εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τηρεί τις ετήσιες προβλέψεις. Όσο για την Ισπανία, το πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού εγκρίθηκε με την προαναφερόμενη απόφαση 88/149, με την οποία η Επιτροπή έκρινε ότι, ειδικώς, όσον αφορά τον στόλο αλιείας τόνου (στον οποίον επρόκειτο να προστεθεί το σκάφος που αναφέρεται στο σχέδιο της προσφεύγουσας), που βρισκόταν εν ενεργεία την 1η Ιανουαρίου 1987, έπρεπε να επιτραπεί μια ορισμένη αύξηση μέχρι το τέλος του έτους 1991.

Η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή μπορεί να χορηγηθεί υπέρ των σχεδίων αναδιαρθρώσεως και ανανεώσεως του αλιευτικού στόλου, μόνο αν οι αιτήσεις χρηματοδοτήσεως εντάσσονται στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού του ενδιαφερομένου κράτους και τηρούν τους στόχους που το πρόγραμμα έχει καθορίσει. Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι η λήψη των αποφάσεων της Επιτροπής επί των υποβαλλομένων σχεδίων αποτελεί συνάρτηση της προηγουμένης συμπεριφοράς των κρατών μελών. Αν αυτά τηρούν τους ετήσιους στόχους, η Επιτροπή μπορεί να λάβει υπόψη της τις αιτήσεις επιδοτήσεως της ναυπηγήσεως.

Ωστόσο, η συμμετοχή των κρατών μελών δεν περιορίζεται στην εκτέλεση του προγράμματος, αλλά επεκτείνεται, εξίσου, στη διαχείριση κάθε ατομικής αιτήσεως κοινοτικής χρηματοδοτήσεως. Η σχέση μεταξύ της Κοινότητας και κάθε συγκεκριμένου αιτούντος είναι στην πράξη μια τριγωνική σχέση μεταξύ της Κοινότητας, του κράτους μέλους και του συγκεκριμένου αιτούντος.

Τα καθήκοντα αυτά του κράτους μέλους αρχίζουν με τον προκαταρκτικό έλεγχο κάθε μιας αιτήσεως, προκειμένου να διαπιστωθεί αν αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού. Πέραν αυτού του ελέγχου, το κράτος μέλος προβαίνει σε μια εκτίμηση, βαθμολογώντας τα σχέδια με βαθμό προτεραιότητας. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της αυτόν τον βαθμό προτεραιότητας, όταν καθορίζει τη σειρά προτιμήσεως όλων των υποβληθέντων σχεδίων.

Το κράτος μέλος παρεμβαίνει, εξίσου, στο στάδιο της επομένης φάσεως, που συνίσταται στη χορήγηση της κοινοτικής συνδρομής, δεδομένου ότι η Επιτροπή, στην ουσία, προσφέρει αυτή τη συνδρομή

κατόπιν διαβουλεύσεως με τη Μόνιμη Επιτροπή διαρθρώσεως της αλιείας. Κατά τη διάρκεια αυτής της τελικής φάσεως, τα κράτη μέλη πληροφορούνται, στους κόλπους της Μόνιμης Επιτροπής διαρθρώσεως της αλιείας, τα κριτήρια προτεραιότητας που έχουν εφαρμοστεί. Για τον λόγο αυτό, η Echebastar έλαβε τον Φεβρουάριο του 1990 μια ανακοίνωση των ισπανικών διοικητικών αρχών με την οποία της εξέθεσαν εν συντομία για ποιους λόγους η απόφαση του 1989 δεν έκανε δεκτό το σχέδιό της, εις βάρος άλλων σχεδίων.

41. Από τη νομική θέση των αιτούντων κοινοτική επιδότηση για τη ναυπήγηση αλιευτικών πλοίων προκύπτει το γεγονός ότι αυτοί δεν έχουν το δικαίωμα να τύχουν συνδρομής και ότι, αν η αίτησή τους δεν γίνει δεκτή, εγκύρως ειδοποιούνται με απλή κοινοποίηση.

Πράγματι, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 ορίζει ότι «μπορεί να χορηγήσει χρηματοδοτική συνδρομή (...)», γεγονός που σημαίνει ότι οι διαρθρωτικές ενέργειες δεν γεννούν αυτομάτως το δικαίωμα συνδρομής αλλά συνεπάγονται μόνο ότι η αίτηση θα εξεταστεί υπό τις αυτές προϋποθέσεις με τις άλλες υποβληθείσες αιτήσεις, ότι θα καταταγεί κατά την προσήκουσα σειρά προτεραιότητας και ότι θα ικανοποιηθεί κατά το μέτρο που οι διαθέσιμοι πόροι, που είναι περιορισμένοι, αποδειχθούν επαρκείς. Η διαδικασία είναι η εξής. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσεως ελέγχου, η Επιτροπή ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα, δηλαδή αν η αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις που θέτουν οι ισχύουσες διατάξεις, η Επιτροπή οφείλει να την κάνει δεκτή, άλλως να την απορρίψει. Συνεπώς, κάθε σχέδιο κρίνεται ατομικώς, χωρίς να συγκρίνεται με άλλα ανταγωνιστικά σχέδια. Η δεύτερη φάση συνίσταται στον συγκριτικό έλεγχο όλων των αιτήσεων, προκειμένου να καθοριστούν εκείνες που αξίζουν περισσότερο να τύχουν κοινοτικής χρηματοδοτήσεως. Πράγματι, η κοινοτική χρηματοδότηση των διαρθρωτικών ενεργειών δεν είναι απεριόριστη και πρέπει να παραμένει στα όρια της προβλεπομένης στο άρθρο 40 του κανονισμού 4028/86, για την περίοδο 1987-1991, συνολικής δαπάνης 800 εκατομμυρίων ECU, στο πλαίσιο της οποίας η επί του προϋπολογισμού αρχή καθορίζει το μέγιστο διαθέσιμο ποσό για κάθε οικονομικό έτος. Συνεπώς, η Επιτροπή περιορίζεται από το γεγονός ότι το διαθέσιμο στον ετήσιο προϋπολογισμό ποσό είναι πολύ κατώτερο του συνολικού ποσού που είναι αναγκαίο για να ικανοποιηθούν όλες οι αιτήσεις που ανταποκρίνονται στις απαιτούμενες από τον κανονισμό προϋποθέσεις.

Η Επιτροπή φρονεί ότι μόνο τα σχέδια που η Κοινότητα συγχρηματοδοτεί πρέπει να αποτελούν το αντικείμενο τυπικής αποφάσεως της Επιτροπής υπό την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης. Η απόφαση αυτή απευθύνεται τόσο στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, όσο και στους δικαιούχους. Οι υποβαλόντες αιτήσεις και μη ικανοποιηθέντες ενημερώνονται με δύο διαφορετικούς τρόπους. Αφενός, η Επιτροπή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, τεύχος «C», ανακοίνωση, στην οποία αναφέρεται ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν και των αιτήσεων που ικανοποιήθηκαν, οι οποίες έχουν ταξινομηθεί από τα κράτη μέλη κατά το είδος της επενδύσεως. Αφετέρου, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ανακοινώνουν αυτά τα δύο στοιχεία σε κάθε έναν από τους ενδιαφερομένους, οι αιτήσεις των οποίων ανταποκρίνονται μεν στις προϋποθέσεις του κανονισμού, πλην όμως δεν κατέστη δυνατόν να γίνουν δεκτές λόγω εξαντλήσεως των διαθεσίμων πιστώσεων. Οι πληροφορίες αυτές ανακοινώθηκαν στην προσφεύγουσα με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 1990.

Αυτή η διττή ανακοίνωση έχει δύο συνέπειες. Η πρώτη είναι η συνέπεια του άρθρου 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86. Η δεύτερη συνίσταται στη διαπίστωση ότι το σχέδιο θα μπορούσε να τύχει

εθνικής ενισχύσεως, λαμβανομένου υπόψη ότι ο μοναδικός λόγος της αρνήσεως είναι η ανεπάρκεια πιστώσεων. Αντιθέτως, η αυτόματη μεταφορά της αιτήσεως στο επόμενο οικονομικό έτος της παρέχει μόνο το δικαίωμα να εξεταστεί σε συναγωνισμό με όλες τις νέες αιτήσεις που τυχόν θα υποβληθούν αυτό το έτος, γεγονός που ουδεμία προτεραιότητα της προσδίδει έναντι των νέων αιτήσεων. Επί πλέον, η μεταφορά δεν συνεπάγεται ότι η αίτηση πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της πρώτης σειράς αποφάσεων που θα ληφθούν το αργότερο στις 30 Απριλίου, δεδομένου ότι η εξέταση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του επομένου οικονομικού έτους.

Η Επιτροπή, εν περιλήψει, φρονεί ότι η φύση του εξεταζομένου καθεστώτος δεν παρέχει το δικαίωμα συνδρομής υπέρ των αιτήσεων που μπορούν να γίνουν δεκτές. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η γνωστοποίηση στους αιτούντες, μέσω επιστολής διαβιβαζομένης από τις υπηρεσίες της, του γεγονότος ότι η αίτησή τους δεν κατέστη δυνατόν να γίνει δεκτή για τον μοναδικό λόγο της ανεπαρκείας πιστώσεων του προϋπολογισμού, αρκεί για να τους επιτρέψει να προσβάλουν την απόφαση περί προσδόσεως προτεραιότητας στις αιτήσεις που έγιναν δεκτές, δεδομένου ότι παρόμοια προσφυγή θα επέτρεπε στο Δικαστήριο να αποφασίσει αν η Επιτροπή, επιλέγοντας τα σχέδια που έγιναν δεκτά, τήρησε τα κριτήρια προτεραιότητας που ορίζονται στον κανονισμό, καθώς και τις γενικές αρχές που απαγορεύουν τις διακρίσεις και τις αυθαιρεσίες ή την κατάχρηση εξουσίας.

42. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, στη συνέχεια, ότι δεν είναι δυνατόν να της προσαφθεί ότι καθυστέρησε να λάβει απόφαση επί της αιτήσεως της Echebastar. Πράγματι, διευκρινίζει ότι για να μπορούσε να εκδώσει απόφαση στις 30 Απριλίου 1988, θα έπρεπε να ήταν σε θέση να εξετάσει κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86 αν το σχέδιο της Echebastar ενετάσσετο στο πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού. Κατά την Επιτροπή, η Ισπανία τον Απρίλιο του 1988 δεν είχε κοινοποιήσει στην Επιτροπή τα πληροφοριακά στοιχεία του άρθρου 2 της προαναφερομένης αποφάσεως 88/149, προκειμένου να εγκριθεί το πρόγραμμά της. Συνεπώς, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να αναστείλει προσωρινώς την έκδοση αποφάσεων περί χορηγήσεως συνδρομής στα σχέδια ναυπηγήσεως αλιευτικών πλοίων. Κατά την 79η συνεδρίαση της Μόνιμης Επιτροπής διαρθρώσεων της αλιείας, της 20ής Απριλίου 1988, η Επιτροπή πληροφόρησε τα κράτη μέλη ότι τα σχέδια, επί των οποίων όφειλε να απαντήσει τον Απρίλιο, καθώς και τα σχέδια, που υποβλήθηκαν το αργότερο στις 31 Μαρτίου 1988, θα εξετάζοντο στο πλαίσιο της δεύτερης αποφάσεως που επρόκειτο να εκδοθεί το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου του ιδίου έτους, αρκεί να ελάμβανε σε εύθετο χρόνο τα πληροφοριακά στοιχεία. Η μη κοινοποίηση σε εύθετο χρόνο των πληροφοριακών αυτών στοιχείων εκ μέρους των περισσοτέρων κρατών μελών εμπόδισε εκ νέου την Επιτροπή να αποφασίσει τον Οκτώβριο του 1988 επί των σχεδίων ναυπηγήσεως. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να παρατείνει για ένα επί πλέον οικονομικό έτος το κύρος των εξετασθέντων το 1988 σχεδίων ναυπηγήσεως, επί των οποίων δεν κατέστη δυνατόν να λάβει απόφαση.

Το σχέδιο της Echebastar εξετάστηκε μόλις το 1989 και στις 22 Νοεμβρίου του έτους αυτού η Echebastar πληροφορήθηκε ότι το σχέδιό της δεν κατέστη δυνατόν να τύχει της αιτηθείσας συνδρομής λόγω ελλείψεως επαρκών πιστώσεων. Η Επιτροπή όφειλε να αποφασίσει τον Απρίλιο του 1990. Δεδομένου, όμως, ότι τα πληροφοριακά στοιχεία που είχαν προσκομιστεί από τα περισσότερα κράτη μέλη ήσαν ελλειπή ή αντιφατικά, η Επιτροπή ανέβαλε εκ νέου τη χορήγηση της συνδρομής μέχρι την απόφαση του Οκτωβρίου. Τον Οκτώβριο του 1990 τα πληροφοριακά στοιχεία ήσαν ακόμα ελλιπή ή αντιφατικά, όσον αφορά την Ισπανία. Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιήλθαν τον Νοέμβριο του 1990 επέτρεψαν στη συνέχεια να υποβληθούν τα σχέδια αποφάσεων στη Μόνιμη Επιτροπή

διαρθρώσεων της αλιείας κατά τη συνεδρίασή της της 11ης Δεκεμβρίου 1990 και να εκδοθούν οι αντίστοιχες θετικές αποφάσεις στις 20 Δεκεμβρίου. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιήθηκαν στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, καθώς και στους δικαιούχους και το συνολικό αποτέλεσμα των αποφάσεων αυτών δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα υπ' αριθμ. C 29 της 5ης Φεβρουαρίου 1991. Όσο για τα σχέδια ναυπηγήσεως που ανταπεκρίνοντο μεν στις προϋποθέσεις του κανονισμού 4028/86, αλλά δεν κατέστη δυνατόν να γίνουν δεκτά λόγω εξαντλήσεως των διαθεσίμων πιστώσεων του προϋπολογισμού — μεταξύ των οποίων περιελαμβάνετο και στο σχέδιο της Echebastar —, οι ενδιαφερόμενοι ενημερώθηκαν με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 1990, την οποία η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι έχει παραλάβει.

43. Η Επιτροπή θεωρεί ακόμη ότι, αφενός, δεν ήταν υποχρεωμένη να εκδώσει τυπική απόφαση, υπό την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης, έναντι εκείνων, οι αιτήσεις των οποίων δεν έγιναν δεκτές και ότι, αφετέρου, η θέση της 18ης Δεκεμβρίου 1990 που κοινοποιήθηκε στην Echebastar αρκεί για να καταστήσει αβάσιμη την προσφυγή κατά παραλείψεως.

44. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, η νομοθεσία περί χρηματοδοτήσεως της αγοράς ή της ναυπηγήσεως νέων αλιευτικών σκαφών δεν την υποχρεώνει να εκδώσει τυπική απόφαση απευθυνομένη ατομικώς σε κάθε αιτούντα που δεν έλαβε συνδρομή και η αποσταλείσα ανακοίνωση είναι το πλέον κατάλληλο μέσο, αν ληφθεί υπόψη η νομική θέση του αιτούντος.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή, πρωτίστως, σημειώνει ότι το άρθρο 175 εκκινεί από την υποθετική περίπτωση, κατά την οποία ένα από τα δύο όργανα, κληθέν δεόντως να ενεργήσει, παραλείπει να απευθύνει στον ενδιαφερόμενο πράξη «την οποία θα μπορούσε νομίμως να εκδώσει βάσει των κανόνων του κοινοτικού δικαίου». Από τη νομική θέση του αιτούντος κοινοτική συνδρομή για τη χρηματοδότηση ενός σχεδίου ναυπηγήσεως αλιευτικού πλοίου, προκύπτει ότι οι διατάξεις του κανονισμού 4028/86 περί της ενδεχομένης επιδοτήσεως για την ναυπήγηση αλιευτικών πλοίων ουδέν δικαίωμα επιδοτήσεως συνιστούν υπέρ των αιτούντων για τον λόγο ότι αυτοί απλώς και μόνον πληρούν τις προβλεπόμενες από τον κανονισμό προϋποθέσεις. Οι δύο φάσεις ενεργειών της Επιτροπής κατά την αντιμετώπιση των εν λόγω αιτήσεων καταλήγουν στο τελικό αποτέλεσμα της συντάξεως ενός καταλόγου, όπου τα σχέδια κατατάσσονται κατά σειρά προτιμήσεως. Η Επιτροπή στη συνέχεια περιορίζεται στην έκδοση θετικών αποφάσεων υπέρ των σχεδίων κατά τη σειρά της κατατάξεώς τους στον κατάλογο, μέχρι να εξαντληθούν οι αντίστοιχες πιστώσεις του προϋπολογισμού. Οι θετικές αποφάσεις περί χορηγήσεως κοινοτικής συνδρομής αποτελούν τυπικές αποφάσεις υπό την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης, δεδομένου ότι συνιστούν μια ιδιαίτερη διοικητική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και των δικαιούχων, καθόσον προσπορίζουν πλεονεκτήματα και επιβάλλουν καθορισμένες υποχρεώσεις. Όσο για τα σχέδια που ανταποκρίνονται μεν στις απαιτούμενες προϋποθέσεις για να τύχουν χρηματοδοτήσεως, αλλά αποκλείονται για τον λόγο ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις δεν είναι επαρκείς για τη χρηματοδότηση όλων των υποβληθέντων σχεδίων, η Επιτροπή φρονεί ότι δεν μπορεί να εκδώσει αρνητική απόφαση, εφόσον τα σχέδια αυτά αποκλείονται από τη χρηματοδότηση όχι λόγω αυτών καθαυτών των χαρακτηριστικών τους, αλλά λόγω του γεγονότος ότι οι πιστώσεις είναι ανεπαρκείς. Συνεπώς, τα πρόσωπα, οι αιτήσεις των οποίων αποκλείστηκαν λόγω ανεπαρκείας διαθεσίμων πιστώσεων, έπρεπε να πληροφορηθούν το αποτέλεσμα μέσω επιστολής. Μια παρόμοια επιστολή σε συνδυασμό με τη δημοσίευση στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας αρκεί για να επιτρέψει

την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου. Εξάλλου, οι ενδιαφερόμενοι είχαν τη δυνατότητα να απευθυνθούν στις εθνικές διοικητικές αρχές, προκειμένου να ζητήσουν συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί των εκδοθεισών αποφάσεων.

45. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινοποίηση στην Echebastar της επιστολής της 18ης Δεκεμβρίου 1990, που αφορά το εν λόγω σχέδιο, κάλλιστα συνιστά λήψη θέσεως, υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει παράλειψη. Η ανακοίνωση αυτή σε συνδυασμό με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα, καθώς και με τις εξηγήσεις και τον λεπτομερή κατάλογο των σχεδίων, που οι εθνικές διοικητικές αρχές έθεσαν στη διάθεση των ενδιαφερομένων, επιτρέπει στο Δικαστήριο να ελέγξει αν η απόφαση περί χορηγήσεως κοινοτικής συνδρομής, κατά προτεραιότητα, σε άλλα σχέδια τήρησε τις γενικές αρχές που απαγορεύουν τις διακρίσεις, τις αυθαίρετες αποφάσεις και την κατάχρηση εξουσίας.

Ακόμα και αν το Δικαστήριο δεχθεί την παρούσα προσφυγή κατά παραλείψεως, η εκτέλεση της αποφάσεως θα συνίσταται μόνο στο να ανακοινωθεί στην προσφεύγουσα το γεγονός ότι η αίτησή της υποσκελίστηκε από άλλες αιτήσεις που άξιζαν περισσότερο να τύχουν κοινοτικής συνδρομής. Συνεπώς, η απόφαση θα έχει, στην ουσία, το ίδιο περιεχόμενο με την επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 1990.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, εν πάση περιπτώσει, οι αιτιάσεις, αφενός, για την ανεπάρκεια της ανακοινώσεως αυτής και, αφετέρου, για την ανεπάρκεια των περιεχομένων σ' αυτή την ανακοίνωση λόγων και πληροφοριών, είναι αβάσιμες. Η απόδειξη, εν προκειμένω, είναι η άφθονη επιχειρηματολογία της Echebastar κατά της αποφάσεως περί μη χορηγήσεως της αιτηθείσας επιδοτήσεως.

46. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η τήρηση της προθεσμίας που καθορίζεται στο άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4028/86 αποτελεί δευτερεύουσα υποχρέωση σε σχέση με την κύρια υποχρέωση να αποφεύγεται η έκδοση αποφάσεων που δεν στηρίζονται σε αξιόπιστα δεδομένα. Συνεπώς, η Επιτροπή, η οποία τον Οκτώβριο του 1990 διέθετε μόνο ελλειπή πληροφοριακά στοιχεία, δεν μπορούσε να εκδώσει αποφάσεις επί των νέων σχεδίων ναυπηγήσεως, δεδομένου ότι ήταν ενδεχόμενο αυτά να μην εντάσσονται στο πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή έλαβε θέση εντός της δίμηνης προθεσμίας του άρθρου 175 της Συνθήκης, που τάσσεται για τη λήψη θέσεως κατόπιν κλήσεως προς ενέργεια. Η Επιτροπή προσθέτει ότι οι αιτιάσεις για τη μεταφορά της αποφάσεως του 1988 στο 1989 και στον Απρίλιο του 1991 είναι απαράδεκτες στο πλαίσιο προσφυγής που αφορά την κατάσταση στο οικονομικό έτος 1990.

47. Εξάλλου, η από 20 Σεπτεμβρίου 1990 κλήση της Επιτροπής να ενεργήσει είναι ελαττωματική και επισύρει το απαράδεκτο της προσφυγής.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή, πρωτίστως, υπενθυμίζει τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 1959, 17/57, Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 295), προκειμένου να εξαγάγει το συμπέρασμα ότι η ημερομηνία κατά την οποία κλήθηκε να ενεργήσει συνιστά την αφετηρία της προθεσμίας που τάσσεται στον καλούντα, προκειμένου να ασκήσει προσφυγή, και στο όργανο, προκειμένου να απαντήσει. Συνεπώς, είναι απαραίτητο η κλήση αυτή να πραγματοποιηθεί μετά την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας, που διαθέτει το όργανο για να αποφασίσει, δεδομένου ότι η νόμιμη αυτή προθεσμία δεν θα είχε κανένα νόημα αν ήταν δυνατόν να συντέμνεται κατά τη βούληση κάθε ενδιαφερομένου.

Εν προκειμένω, η κλήση προς ενέργεια περιήλθε στην Επιτροπή στις 2 Οκτωβρίου

1990, δηλαδή πριν εκπνεύσει η προθεσμία, που τάσσεται από το άρθρο 35, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 στην Επιτροπή, για να αποφασίσει επί των αιτήσεων και που εκπνέει στις 31 Οκτωβρίου 1991. Πράγματι, το άρθρο 37 του κανονισμού αυτού, το οποίο προβλέπει ότι οι αιτήσεις που δεν κατέστη δυνατόν να ικανοποιηθούν λόγω ανεπαρκείας των διαθεσίμων χρηματοδοτικών μέσων μεταφέρονται στο «επόμενο οικονομικό έτος», σημαίνει ότι αιτήσεις μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο αποφάσεως τόσο κατά τη διάρκεια του πρώτου, όσο και κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του έτους. Συνεπώς, η Επιτροπή φρονεί ότι η κλήση να ενεργήσει, που της απηύθυνε η προσφεύγουσα, είναι ανίσχυρη κατά το μέτρο που είναι πρόωρη. Αν η προσφεύγουσα είχε απευθύνει στην Επιτροπή κλήση προς ενέργεια μετά την 31η Οκτωβρίου, η Επιτροπή θα διέθετε για την απάντησή της προθεσμία 2 μηνών, δηλαδή προθεσμία τουλάχιστον μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, εντός της οποίας εξέδωσε και ανακοίνωσε την απόφασή της στην προσφεύγουσα.

48. Όσο για την παραβίαση της αρχής της ιεραρχίας των κανόνων δικαίου, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι έλαβε μια θέση και την ανακοίνωσε στην προσφεύγουσα στις 18 Δεκεμβρίου, δηλαδή ενάμισυ μήνα μετά την εκπνοή της προθεσμίας αφότου κλήθηκε να ενεργήσει, αλλά εντός της δίμηνης προθεσμίας, αν η κλήση της να ενεργήσει είχε υποβληθεί στον κατάλληλο χρόνο και όχι προώρως και ότι εν πάση περιπτώσει κοινοποίησε τη θέση της, πριν ασκηθεί η παρούσα προσφυγή. Εξάλλου, αυτή η σύντομη καθυστέρηση απορρέει από το ότι ο κανόνας δικαίου, ο οποίος της επιβάλλει να εξασφαλίζει τη σύγκλιση των αιτήσεων με το πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού, είναι ανώτερος εκείνου που της τάσσει μια προθεσμία για τη διοικητική διεκπεραίωση φακέλων.

49. Όσο για τη φερόμενη πραγματική πλάνη, η Επιτροπή περιορίζεται να απαντήσει ότι δεν τρέφει την πεποίθηση που της αποδίδει η Επιτροπή και που αντιβαίνει ολοκληρωτικώς προς το γράμμα του άρθρου 35 του κανονισμού 4028/86.

50. Όσο για τη νομική πλάνη, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η επιστολή της 17ης Μαΐου 1990, που περιορίζεται να επαναλάβει την καθοριζόμενη στον κανονισμό προθεσμία, η τήρηση της οποίας συνεπάγεται ότι η Επιτροπή διαθέτει εκ προοιμίου τα αναγκαία δεδομένα, δεν είναι ικανή, ως εκ της φύσεώς της, να εμφυσήσει στην προσφεύγουσα την πεποίθηση ότι ισχύει άλλη προθεσμία από αυτήν που καθορίζει η κανονιστική ρύθμιση και ότι συνεπώς το επιχείρημα αυτό εμπεριέχεται σε εκείνο περί της τηρήσεως ή μη της επίμαχης προθεσμίας.

51. Η αιτίαση της καταχρήσεως εξουσίας συγχέεται με την επίκληση της μη τηρήσεως της προθεσμίας. Συνεπώς, η Επιτροπή παραπέμπει στις σχετικές παρατηρήσεις της.

52. Η Επιτροπή, ενώ επαναλαμβάνει το απαράδεκτο, στο πλαίσιο προσφυγής κατά παραλείψεως, των ισχυρισμών που σκοπούν να αποδείξουν την έλλειψη νομιμότητας της αποφάσεως περί μη χορηγήσεως της αιτηθείσας συνδρομής, συγχρόνως παρατηρεί, πρώτον, ότι η συμμόρφωση των αιτήσεων με τις απαιτήσεις του κανονισμού δεν συνεπάγεται ότι οι αιτήσεις θα επιλεγούν κατά τον συγκριτικό έλεγχό τους με τα άλλα σχέδια και δεν εγγυάται ότι αυτές θα ικανοποιηθούν. Δεύτερον, οι διαθέσιμες πιστώσεις δεν ήσαν επαρκείς και συνεπώς, ήταν αρκετό να συγκριθούν τα δεδομένα, όσον αφορά τις διαθέσιμες πιστώσεις, με το συνολικό ύψος των σχετικών με ναυπήγηση αιτήσεων στο σύνολο της Κοινότητας, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι η έλλειψη ισορροπίας μεταξύ αιτήσεων και διαθεσίμων πιστώσεων επέβαλε την ταξινόμηση των αιτήσεων κατά σειρά προτεραιότητας με κριτήριο το ποιόν τους.

Πριν καταταγεί ένα σχέδιο σ' αυτή τη σειρά προτεραιότητας, η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να βεβαιώνεται ότι το κράτος μέλος σέβεται το σύνολο των στόχων που καθορίζονται ετησίως σε κάθε πρόγραμμα και ότι το σχέδιο ναυπηγήσεως εντάσσεται στο εγκεκριμένο πρόγραμμα. Αυτές οι δύο προϋποθέσεις είναι αναγκαίες, αλλά όχι επαρκείς τόσο για να επιτρέψει η Επιτροπή τη χορήγηση εθνικής ενισχύσεως, όσο και για να επιλέξει το πρόγραμμα που ενδεχομένως θα τύχει κοινοτικής συνδρομής. Για τη χορήγηση αυτής της συνδρομής είναι, επί πλέον, απαραίτητο το σχέδιο να περιλαμβάνεται στην κατηγορία αυτών που προσαρμόζονται καλύτερα στα καθορισμένα στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 4028/86 κριτήρια προτεραιότητας. Μεταξύ αυτών των κριτηρίων, τα καταλληλότερα στην πράξη για να καθοριστεί η σειρά προτεραιότητας μεταξύ των σχεδίων είναι αυτά της παραγράφου 2, στοιχείο β'. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή, για να σεβαστεί στο ακέραιο την έννοια της αντικαταστάσεως, απήτησε, πρωτίστως, ο ιδιοκτήτης των ακουσίως απολεσθέντων πλοίων να είναι ο δικαιούχος του σχεδίου και το σύνολο της χωρητικότητας και του δυναμικού των απολεσθέντων λόγω ατυχήματος πλοίων να αντιστοιχεί στο ανάλογο σύνολο των ναυπηγουμένων πλοίων.

Από την εφαρμογή αυτών των κριτηρίων στο σχέδιο που αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, προκύπτει ότι το ένα από τα τρία πλοία, η οριστική απώλεια του οποίου λόγω ναυαγίου προκάλεσε την αίτηση επιδοτήσεως, δηλαδή το Giozaldi, δεν ανήκε στον αιτούντα και ότι ένα άλλο πλοίο, το Beti Campolibre, δεν είχε απολεσθεί λόγω ναυαγίου, αλλά είχε εξαχθεί στη Σενεγάλη. Αυτά τα δύο περιστατικά προσέδωσαν στο σχέδιο του αιτούντος κατώτερη προτεραιότητα αυτής που προσδόθηκε σε μεγάλο αριθμό άλλων σχεδίων που υποβλήθηκαν από Ισπανούς εφοπλιστές. Συγκεκριμένα, στην καταρτισθείσα σειρά προτεραιότητας για την απόφαση του Απριλίου του 1989, το σχέδιο κατελάμβανε την 251η θέση και μόνο τα 34 πρώτα σχέδια χρηματοδοτήθηκαν. Για την απόφαση του Οκτωβρίου του 1989, η καταληφθείσα θέση ήταν η 246η και μόνο τα 48 πρώτα σχέδια χρηματοδοτήθηκαν, ενώ για την απόφαση του Δεκεμβρίου 1990, η καταληφθείσα θέση ήταν η 324η και μόνο τα 46 πρώτα σχέδια χρηματοδοτήθηκαν. Συνεπώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το σχέδιο της Echebastar δεν κατέστη αντικείμενο δυσμενών διακρίσεων σε σχέση με άλλα ισπανικά σχέδια.

Όσο για το αν λαμβάνεται υπόψη η προσδιδόμενη από τα κράτη μέλη σε κάθε σχέδιο προτεραιότητα, ο σκοπός της συνίσταται στην εξασφάλιση μιας κάποιας συνοχής, κατά το μέτρο του δυνατού, μεταξύ, αφενός, των προτεραιοτήτων της διαρθρωτικής πολιτικής που αποφασίζει το κράτος μέλος προκειμένου περί της συνθέσεως και του όγκου του αλιευτικού του στόλου και, αφετέρου, των προτεραιοτήτων της κοινοτικής πολιτικής. Το ισπανικό κράτος κατά τα δικά του κριτήρια και βάσει του πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού, βαθμολόγησε το εν λόγω σχέδιο με βαθμό προτεραιότητας 3 βάσει κλίμακος διαβαθμίσεως από το 1 έως το 5. Κατά την πρώτη απόφαση του 1989, επί των 34 ισπανικών σχεδίων που έτυχαν κοινοτικής επιδοτήσεως, 31 είχαν βαθμό προτεραιότητας 1, 2 βαθμό προτεραιότητας 2 και 1 βαθμό προτεραιότητας 3. Όλα αυτά τα σχέδια διέθεταν ποσοστό αποσύρσεως από την αλιεία ανώτερο του 100 % σε δύναμη και χωρητικότητα, στοιχείο που δεν περιείχετο στο σχέδιο της Echebastar. Με τη δεύτερη σειρά αποφάσεων του 1989, 48 ισπανικά σχέδια χρηματοδοτήθηκαν, μεταξύ των οποίων 36 είχαν λάβει βαθμό προτεραιότητας 1, 7 βαθμό προτεραιότητας 2 και 5 βαθμό προτεραιότητας 3, ενώ όλα τα τελευταία διέθεταν ποσοστό αποσύρσεως από την αλιεία ανώτερο αυτού του εν λόγω σχεδίου. Τέλος, με την απόφαση του 1990, επιδοτήθηκαν 46 ισπανικά σχέδια, όλα δε είχαν λάβει βαθμό προτεραιότητας 1, εκτός

2 που είχαν βαθμό προτεραιότητας 2, το δε σύνολο αφορούσε, εξίσου, αποσύρσεις από την αλιεία ανώτερες του 100 % σε δύναμη και χωρητικότητα.

Το σχέδιο της Echebastar δεν κατέστη αντικείμενο δυσμενών διακρίσεων ούτε σε σχέση με τα σχέδια που υπέβαλαν επιχειρηματίες άλλων κρατών μελών. Εν προκειμένω, η Επιτροπή φρονεί ότι από το γεγονός, τόσο ότι το συσταθέν από το πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού πλαίσιο αναφοράς ποικίλλει αναλόγως της αλιευτικής ικανότητας, της δυνατότητας αλιεύσεως και της κοινωνικοοικονομικής καταστάσεως του τομέα αλιείας σε κάθε κράτος μέλος, όσο και ότι η ένταξη στο αντίστοιχο πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού του κράτους μέλους της νηολογήσεως είναι η πρώτη προϋπόθεση που πρέπει να πληροί κάθε σχέδιο, προκύπτει, ως αναπόφευκτη συνέπεια, αφενός, ότι η εφαρμογή των καθοριζομένων από την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση κριτηρίων πρέπει να συντελείται στο πλαίσιο των σχεδίων που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος και όχι στο γενικό πλαίσιο όλων των σχεδίων που υποβάλλει το σύνολο των κρατών μελών και, αφετέρου, ότι η εφαρμογή αυτών των κοινοτικών κριτηρίων πρέπει να καταλήγει στη σύνταξη ιδιαιτέρου για κάθε κράτος μέλος καταλόγου των κατατασσομένων κατά σειρά προτεραιότητας σχεδίων και όχι στη σύνταξη ενιαίου καταλόγου για όλα τα σχέδια που υποβάλλει το σύνολο των κοινοτικών επιχειρηματιών.

Φυσικά, εφόσον τα υποβαλλόμενα σχέδια κατατάσσονται κατά σειρά προτεραιότητας σε ιδιαίτερο για κάθε κράτος μέλος κατάλογο και όχι σ' ένα ενιαίο κατάλογο, η απόδοση στα σχέδια κάθε κράτους μέλους του συνολικού ποσού, που ο προϋπολογισμός διαθέτει για τη ναυπήγηση, προϋποθέτει κατανομή που η Επιτροπή διενεργεί βάσει αυστηρώς αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία, στην ουσία, αποτελούνται από τη χωρητικότητα και τη δύναμη του αντιστοίχου στόλου, καθώς και τον αριθμό των απασχολουμένων προσώπων στον τομέα αυτό. Στη συνέχεια, το συνολικό ποσό, που διατίθεται στα σχέδια που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος, χορηγείται, κατά τη σειρά προτεραιότητας των σχεδίων, μέχρις ότου εξαντληθεί.

Όσο για το ιταλικό σχέδιο υπ' αριθμ. 0351/09/02, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι το σχέδιο αυτό πληροί όλα τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις του κανονισμού και ότι η Ιταλία έχει σεβαστεί πλήρως τους στόχους του πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού της για το 1990. Η Επιτροπή όφειλε να λάβει, εξίσου, υπόψη της το συνολικό πλαίσιο αλιείας τόνου στην Ιταλία. Η χώρα αυτή, πράγματι, διαθέτει μια πολύ σημαντική βιομηχανία επεξεργασίας και προμηθεύεται πρώτες ύλες σχεδόν αποκλειστικώς από το εξωτερικό. Συνεπώς, η ναυπήγηση ενός αλιευτικού πλοίου τόνων, που αποτελεί το αντικείμενο του εν λόγω σχεδίου, θα μπορούσε, κατά κάποιο μέτρο, να μειώσει τη σοβαρή εξάρτηση από το εξωτερικό της ιταλικής βιομηχανίας επεξεργασίας τόνου, δεδομένου ότι ο ιταλικός στόλος δεν διέθετε άλλο ποντοπόρο αλιευτικό πλοίο τόνων που να παρουσιάζει αυτά τα χαρακτηριστικά. Αυτοί είναι οι λόγοι που κίνησαν την Ιταλική Κυβέρνηση να βαθμολογήσει με υψηλότερο βαθμό προτεραιότητας την κοινοτική χρηματοδότηση του εν λόγω σχεδίου.

53. Όσο για τα επιχειρήματα περί των φερομένων τυπικών ελαττωμάτων, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι απαράδεκτα στο πλαίσιο προσφυγής κατά παραλείψεως. Ωστόσο, απλώς και μόνο σε απάντηση των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν με το υπόμνημα απαντήσεως, η Επιτροπή επιμένει επί του γεγονότος ότι η αποσταλείσα από τις 18 Δεκεμβρίου επιστολή προς την Echebastar αποτελεί επαρκή λήψη θέσεως για να αρθεί η βάση της προβαλλομένης παραλείψεως και πληροφορεί την προσφεύγουσα ότι η αίτησή της δεν κατέστη δυνατόν να ικανοποιηθεί, δεδομένου ότι η κοινοτική

συνδρομή χορηγήθηκε σε σχέδια που είχαν περισσότερα πλεονεκτήματα, με αποτέλεσμα η Echebastar να είχε τη δυνατότητα να ασκήσει ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή κατά των αποφάσεων περί χορηγήσεως συνδρομής σε άλλα σχέδια. Η Επιτροπή επισημαίνει, επί πλέον, ότι αν η προσφεύγουσα είχε περιέλθει σε κατάσταση νομικής αβεβαιότητας όσον αφορά τον χαρακτήρα της επιστολής που της απέστειλε η Επιτροπή και όσον αφορά τα ένδικα μέσα που θα της επέτρεπαν να επιτύχει τον δικαστικό έλεγχο των ενεργειών της Επιτροπής, θα μπορούσε να προστατεύσει τα δικαιώματά της μέσω προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου, με σκοπό να μάθει αν η ανακοίνωση που της απεστάλη μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής. Εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα, δεδομένου ότι εγνώριζε τις αποφάσεις που ελήφθησαν επί των άλλων αιτήσεων και επηρέαζαν κατευθείαν τη δική της αίτηση, όπως την είχε πληροφορήσει η επιστολή της Επιτροπής ή η δημοσιευθείσα στην Επίσημη Εφημερίδα στις 2 Φεβρουαρίου 1991 ανακοίνωση, μπορούσε να απευθυνθεί, σε εύλογη προθεσμία, προς τις εθνικές ή τις κοινοτικές διοικητικές αρχές, προκειμένου να ζητήσει τόσο τον κατάλογο των εγκριθέντων σχεδίων, όσο και τις σχετικές αποφάσεις, με τον σκοπό να μπορέσει να ελέγξει τα πλεονεκτήματα του σχεδίου της σε σχέση με αυτά των σχεδίων που έτυχαν επιδοτήσεως.

Επί του αιτήματος να αποφανθεί το Δικαστήριο ότι η Echebastar εδικαιούτο να τύχει χρηματοδοτικής συνδρομής για το σχέδιο ναυπηγήσεως ενός αλιευτικού πλοίου

54. Η *Echebastar*, αναφερόμενη στο άρθρο 176 της Συνθήκης, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να λάβει τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να αποκαταστήσει την τρωθείσα κοινοτική έννομη τάξη, εκτελώντας την απόφαση που το Δικαστήριο θα εκδώσει. Αυτά τα αναγκαία μέτρα δεν μπορεί να είναι άλλα από τη χορήγηση στην προσφεύγουσα-ενάγουσα της αιτηθείσας συνδρομής ύψους 195 650 000 πεσετών, εντόκως προς 10 %.

Από την επιστολή της Επιτροπής της 22ας Νοεμβρίου 1989 προκύπτει ότι το μοναδικό τυπικό εμπόδιο για τη χορήγηση της συνδρομής συνίστατο στην ανεπάρκεια των διαθεσίμων μέσων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 1989 και ότι, συνεπώς, αυτή η αίτηση χρηματοδοτήσεως έπρεπε να μεταφερθεί στο οικονομικό έτος 1990, προκειμένου να ικανοποιηθεί κατά το έτος αυτό, όπως το απαιτεί το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86.

Οι επιστολές της 12ης Φεβρουαρίου και της 31ης Οκτωβρίου 1990 αποτελούν επιβεβαίωση της θέσεως αυτής. Συνεπώς, δεδομένου ότι η παράλειψη της Επιτροπής αντίκειται προς τη Συνθήκη, το Δικαστήριο πρέπει να επιβάλει στην Επιτροπή να χορηγήσει στην Echebastar την αιτηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή, πολλώ δε μάλλον εφόσον η Επιτροπή, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της, διέθετε το 1990 πιστώσεις για να ικανοποιήσει το σχέδιο της Echebastar.

Εξάλλου, καθόσον η επιστολή της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 1990 επεσήμανε επίσης ότι το σχέδιο της Echebastar πληρούσε όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις, προκειμένου να τύχει κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, η συνδρομή αυτή έπρεπε να είχε χορηγηθεί το 1989, με τη δεύτερη απόφαση, ή στις 30 Απριλίου 1990 ή στη χειρότερη περίπτωση στις 31 Απριλίου 1990, δεδομένου ότι οι αναγκαίες πιστώσεις ήσαν διαθέσιμες σε όλες αυτές τις περιπτώσεις. Συνεπώς, το Δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί ότι η Echebastar δικαιούται συνδρομής.

Τέλος, δεδομένου ότι η Επιτροπή το 1990 έλαβε μόνο μια απόφαση για τη δαπάνη 82,56 εκατομμυρίων ECU, παρόλον ότι από τον κανονισμό 4028/86, βάσει του άρθρου 40, παράγραφος 2, προβλέπεται η υποχρεωτική κατ' έτος δαπάνη 160 εκατομμυρίων ECU, δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτή η επίκληση της εξαντλήσεως των πιστώσεων του προϋπολογισμού, προκειμένου να δικαιολογηθεί η άρνηση της χορηγήσεως συνδρομής προς την Echebastar. Συνεπώς, η Επιτροπή πρέπει να καταβάλει στην Echebastar συνδρομή ποσού 195 650 000 πεσετών, το δε Δικαστήριο διαθέτει την εξουσία να εκδώσει σχετική απόφαση.

55. Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι η προσφεύγουσα συγχέει την υποχρέωση λήψεως θετικής ή αρνητικής θέσεως, που αποτελεί το αντικείμενο προσφυγής κατά παραλείψεως, με την υποχρέωση χορηγήσεως της αιτηθείσας επιδοτήσεως, που αποτελεί το αντικείμενο ενδεχομένης προσφυγής κατά αρνητικής αποφάσεως. Κατά συνέπεια, το αίτημα αυτό είναι, πρώτον, απαράδεκτο στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, όπου η προσφεύγουσα μπορεί απλώς να ζητήσει, να εκδοθεί από το κληθέν να ενεργήσει όργανο η πράξη που του ζητήθηκε, αλλά όχι να αποτελέσει αυτή η πράξη θετική απόφαση. Επικουρικώς, το αίτημα αυτό είναι αβάσιμο, δεδομένου ότι το γεγονός ότι απλώς εξέπνευσε η προθεσμία που προβλέπει ο κανονισμός — quod non — για την έκδοση μιας πράξεως δεν έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της δυνατότητας εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή όσον αφορά την έκδοση θετικής ή αρνητικής αποφάσεως.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

56. Η *Echebastar* ζητεί να αποζημιωθεί για την οικονομική ζημία που της προκλήθηκε από την παράλειψη της Επιτροπής. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η ζημία έχει συντελεστεί και είναι καθορισμένη, εξατομικευμένη και άμεση δεδομένου ότι απορρέει κατ' ευθείαν από την παράλειψη της Επιτροπής. Εν προκειμένω, πρόκειται περί «εντελώς χαρακτηριστικής παραβάσεως ενός ανωτέρου κανόνα δικαίου που προστατεύει τους ιδιώτες», υπό την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή, μη τηρώντας ούτε τη δίμηνη προθεσμία του άρθρου 175 της Συνθήκης, προδήλως έπληξε μια αλιευτική δραστηριότητα, που είχε ήδη αναληφθεί, με αποτέλεσμα να επιριφθεί το σύνολο της χρηματοδοτήσεως στην αλιευτική επιχείρηση, η οποία, συνεπώς, υποχρεώθηκε να προβεί στην πληρωμή, τουλάχιστον, των τόκων που αντιστοιχούν στη χρηματοδότηση της οικονομικής συνδρομής, που η Επιτροπή όφειλε να είχε χορηγήσει εντός των τασσομένων προθεσμιών. Συνεπώς, έχει αποδειχθεί ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ προσγενομένης ζημίας και παραλείψεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1984, 310/81, Eiss κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 1341).

Η προσγενομένη ζημία είναι τόσο θετική όσο και αρνητική. Κατά την Echebastar, η θετική ζημία προκύπτει τόσο από τη μη χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, όσο και από την απώλεια που απορρέει από το ότι η Echebastar ανέλαβε την ισόποση με την κοινοτική ενίσχυση χρηματοδότηση από την ημερομηνία που η κοινοτική ενίσχυση θα έπρεπε να είχε χορηγηθεί, δηλαδή από τις 31 Οκτωβρίου 1990, μέχρι την ημερομηνία που θα εισπραχθεί οριστικώς. Το ποσό που θα επιδικαστεί πρέπει να είναι τέτοιο, ώστε η Echebastar να περιέλθει στην κατάσταση που θα βρισκόταν, αν η Επιτροπή δεν είχε παραλείψει, κατά παράβαση της Συνθήκης, να λάβει θέση. Η Echebastar πρέπει όμως να αποζημιωθεί επίσης για τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ενόψει της υπό κρίση προσφυγής αγωγής.

Η ζημία που απορρέει από τη δαπάνη της χρηματοδοτήσεως μπορεί να υπολογιστεί βάσει του νομίμου επιτοκίου στην Ισπανία, ως ακολούθως:

1) έξοδα της χρηματοδοτήσεως οφειλόμενα στη μη λήψη της χρηματοδοτικής συνδρομής με την πρώτη και τη δεύτερη απόφαση του 1989 — νόμιμοι τόκοι από τις 31 Οκτωβρίου 1989 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1989:: 2 934 750 πεσέτες — κεφάλαιο 195 650 000 πεσετών τοκιζόμενο προς 9 %. Νόμος 37 της 28ης Δεκεμβρίου 1988 — 2 934 750 πεσέτες

2) έλλειψη αποφάσεως κατά το 1990. Νόμιμοι τόκοι από της 1ης Ιανουαρίου 1990 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990: 19 565 000 πεσέτες — κεφάλαιο 195 650 000 πεσετών τοκιζόμενο προς 10 %. Νόμος 4 της 29ης Ιουνίου 1990. 5η πρόσθετη διάταξη.
19 565 000 πεσέτες

3) έλλειψη αποφάσεως κατά το 1991. Νόμιμοι τόκοι από 1ης Ιανουαρίου 1991 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991: 19 650 000 πεσέτες — κεφάλαιο 195 650 000 πεσετών τοκιζόμενο προς 10 %. Νόμος 31 της 27ης Δεκεμβρίου 1990. 2η πρόσθετη διάταξη.
19 565 000 πεσέτες

Συνεπώς, οι νόμιμοι τόκοι από τις 31 Οκτωβρίου 1989 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991, κατ' εφαρμογήν της ισπανικής νομοθεσίας, ανέρχονται συνολικώς στο ποσό των 42 064 750 πεσετών. Αυτή είναι η αποζημίωση που ζητεί η Echebastar.

57. Η *Επιτροπή* θεωρεί, πρωτίστως, ότι αυτό το αίτημα αποζημιώσεως της Echebastar είναι απαράδεκτο, δεδομένου ότι η φερόμενη ζημία δεν αποδίδεται απλώς στην προβαλλόμενη καθυστέρηση κατά ενάμισυ μήνα στη λήψη της αποφάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1990, αλλά στη μη χορήγηση της αιτηθείσας συνδρομής, την οποία η Επιτροπή, κατά την προσφεύγουσα-ενάγουσα, όφειλε να χορηγήσει. Παρόμοιο αίτημα μπορεί να στηριχθεί μόνο στην έλλειψη νομιμότητας της αρνητικής αποφάσεως, η οποία δεν αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής-αγωγής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή αρνείται ότι έχει πληρωθεί η κύρια προϋπόθεση της εξωσυμβατικής ευθύνης, δηλαδή ότι υπάρχει παράλειψη λήψεως θέσεως κατά παραβίαση της Συνθήκης για τον λόγο ότι καθυστέρησε να εκτελέσει υποχρέωση που επιβάλλει το πρωτογενές δίκαιο.

G. F. Mancini

εισηγητής δικαστής